

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravljalni prostori: 2637 S. Lawndale av.
Office of publication: 2637 S. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XV.

Cena lista je \$5.00.

Entered as second-class matter January 23, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sredo, 11. januarja (Jan. 11) 1922.

Subscription \$5.00 Yearly.

ŠTEV.—NUMBER

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

“ZNEBIMO SE LA FOLLETTE!”

TO JE ZDAJ GESLO STARE REPUBLIKANSKE GARDE.

Boje se, da postane predsednik senatnega finančnega odseka.

Washington, D. C. (Fed. Press. Laurence Todd). — “Znebimo se La Follette!” je geslo stare republikanske garde in politične klike v Beli hiši, ker je umrl senator Penrose in ker se mogoče v prihodnjem marcu senator McCumber umakne iz senata.

Po starosti je zdaj senator La Follette na tretjem mestu, da postane predsednik finančnega odseka. Ako se McCumber umakne, prihaja na vrsto senator La Follette. Ako Smooth postane predsednik proračunskega odseka za radi umaknitve senatorja Warrenja, postane La Follette po starostnem pravilu predsednik senatnega finančnega odseka, najvplivnejšega senatnega odseka med senatnimi odseki.

Wisconsinški senator, ki se je bojeval proti bankirskim in železniškim korporacijam in mnogim tovarniškim skupinam, redečih se od tarifa, je dospel do postojanke, kjer ugroža vpliv teh gospodov na narodno zakonodajo. La Follette postane starostni član v odseku za meddržavno trgovino, ako se umakne senator Cummins, in postane predsednik omenjenega odseka, ki kontrolira senatno taktiko in politiko v železniških zadevah. V dveh letih prav za neslajno postane predsednik enega ali drugega senatnega odseka. Senator La Follette postaja res nevaren privilegiranemu interesom. Politiki posebnih privilegijev so se že pričeli odločno postavljati v bran.

Prvi udarec proti njemu je ponesrečil, ki je bil oddan v začetku vojne, ko so preiskavali njegovo početje in nanj kazali, ker je povdarjal, da je bila na parniku “Lusitania” naložena municija in ker ga je tiskovni biro Associated Press krivično obdolžil, da je on izjavil, da “nimamo nobenih pritožb proti Nemčiji”. Zdaj se je stara senatna garda odločila, da opehari La Follette na ta način zaradi ugodnosti, ki prihaja jo od starostnega pravila, da opusti pravilo, da trije večinski člani od vrha dol in dva manjšinska člana tvorijo konferenčni odbor, ki odloča o zadnji formi predloge, predno se predloži zbornici in senatu. Dokler je La Follette tretji član v finančnem odseku, tvorijo samo dva člana od večine in en član od manjšina konferenčni odbor.

Ali taka obramba je slaba proti nositelju ameriškega napredka. Ako ne porazi La Follette letos pri primarnih ali splošnih volitvah v Wisconsinu, ne more stara garda več jemati njemu avtoritativne pravice, ako popolnoma ne odpravi starostnega pravila.

Zaradi tega je bila izdana parola, da se mora La Follette “politično ubiti”. Razume se samo posebi, da Bela hiša podpira ta načrt. Nanj bodo izšli tudi predzorni dovtipni ljudi kot Curtisa, Smoota, Warrenja, Jim Watsona in Wellerja v senatu. Lenrootu so dali razumeti, da je njegova naloga, da porazi La Follette s starinarskim republikancem ali demokratom. Če se vrne iz volilne bitke s skalom La Follette, tedaj si lahko izbere nagrado. Ako ponesreči, well, ponesrečiti ne sme.

Tu postojte tehtni gospodarski vzroki, da mrze La Follette. Komaj nekaj tednov nazaj so on in njegovi prijatelji porazili poizkus predsednika Hardinga, po katerem so se imeli zelo znižati dohodninski davki. Kmalu za tem je Adams, predsednik republikanskega narodnega odbora, da pobera strankine prispevke, in sicer po deset odstotkov v vsaki državi, da se krijejo dolгови zadnje kampanje. Kmalu so pričela priv-

FRANCIJA JE V PESTI MILITARISTIČNE KLIKE.

BRIAND NI NJEN VODJA, AMPAK NJENA ŽRTEV.

Letos se bo vrnilo še več konferencij.

Washington, D. C. (Fed. Press.) — “Francija je v pesti militaristične klike,” pravi buletin Narodnega sveta za znižanje oroževanja, v katerem protestira proti Francozom, ki nečejo odložiti orožja.” Ministrski predsednik Briand ni njen voditelj, ampak je njena žrtev. Na njen račun gre, da je govoril prek glav članov washingtonske konference.

“Delegatje, ki so tukaj, jo predstavljajo in ne Francija. Oni ne simpatizirajo z znižanjem oroževanja. Oni so preprečili, da konferenca ni znižala armad. Grozili so, da preprečijo znižanje števila težkih bojnih ladij. Zdaj so preprečili znižanje mornarice, izjemo tvorijo le težke bojne ladje.”

“Militarizem, ubit v Nemčiji, je oživel v njih. Prikazen so v novem svetu, za katero je francoska pehota prelila svojo kri.”

“Dokler ne bodo naprednjaki v Franciji izvolili svojih zastopnikov in jim dali moč, toliko časa Francija ne ubeži nemoralni osamelosti, v katero so jo pahnili njeni vladarji.”

Svet izjavlja, da konferenca v Genui letu v 1922 ne bo edina konferenca, ki se potrebuje. Po njegovi sodbi bodo ljudstva v prihodnjih dvanajst mesecih toliko napredovala v svojih mislih o razoroženju, kot v zadnjih dveh mesecih. Še pred prihodnjim Božičem bodo razpravljali, da se mornarice opuste, armade na suhem pa se tako znižajo, da bodo služile samo za policijsko službo. Zapisati se mora tudi Kitajska o njenih zahtevi, s katero zahteva, da se črta eden in dvajset zahtev.

Čehoslovaki delavci posojijo pol milijona kron Rusiji.

Dunaj, 10. jan. — (Federated Press.) — Delavske organizacije v Čehoslovaciji so sklenile organizirati veliko kampanjo za podpisovanje posojila ruski sovjetski vladi. Prvi obrok posojila bo pol milijona kron.

hajati poročila iz raznih držav, ki so skoraj povzročila paniko po neoficielnih vesteh.

“Mr. B., ki nam je dal \$20,000 v kampanji leta 1920, je nam rekel, da naj gremo v p — —”, je brzojavil neki državni predsednik. “Vprašal nas je, kaj smo storili.”

“Mr. X noče ničesar dati, dokler ne bodo sprejete postavke, katere smo obljubili,” se čita druga brzojavka. “On pravi, da nismo ničesar storili za biznis, ampak povišali smo mu davke.”

Dasiravno imajo republikanci veliko večino v zbornici in senatu, se dozdaj niso zedinili pri nobeni važni predlogi. Njih voditelji postajo tudi od dne bolj zmedeni in ne vedo, katero pot naj hodijo. La Follette, duša poljedelskega bloka, je osmešil bahavostje iz Bele hiše stopnjo za stopnjo dozdaj, ko smo skoraj na pragu prvega leta kongresnega zasedanja. Od kar je Harding zastopnik, se je politične misljenje v deželi pričelo precej obračati proti administraciji. Inzurgentstvo postaja popularno. V treh mesecih pride mogoče popolnoma pod oblast republikanske stranke na srednjem zapadu in severozapadu.

Stara garda noče prevzeti odgovornosti za svoje ponesrečenje. Ona dolži La Follette, kar je že dostikrat storila od časa McKinleyja. Zaradi se je odločila, da nora La Follette past pri prihodnjih volitvah.

Stave so naklonjene La Follette, češ da bo izvoljen in da prejme od 200,000 do 250,000 glasov pri prihodnjem novembru.

RUSIJA SPREJELA VABILO NA KONFERENCO.

LENIN NAJBREŽ NE POJDE V GENOVO.

Čičerin je spravil ententne voditelje v diplomatsko zadrego, ko jim je poslal noto.

Berlin, 10. jan. — Ruska sovjetska vlada je poslala noto nemški vladi s ponudbo, da se obe republiki vzajemno odrečeta vojni odškodnini.

Cannes, Francija, 10. jan. — Včeraj je bilo uradno naznanjeno, da je Sovjetska Rusija sprejela sklep vrhovnega sveta glede sklicanja mednarodne ekonomske konference v Genovi, ki se imenitvori v prihodnjem marcu. George Čičerin, komisar vnanjih zadev ruske sovjetske vlade, je z brezlično brzojavko obvestil svet, da Rusija sprejme vabilo. Brzojavka je prišla prej, vedno je vrhovni svet formalno povabil države, o katerih je bilo sklenjeno zadnji petek, da se povabijo.

Čičerinova nota ima sledečo vsebino:

“Moskva, 8. jan. — Ruska vlada sprejme vabilo na evropsko konferenco, ki je sklicana za prihodnji marec. Centralni izvrševalni odbor v Moskvi bo na izredni seji izvolil ruske delegat in jim poveril vso oblast, ki je potrebna. Predsednik sveta ljudskih komisarjev Lenin bo mogoče zadržan vlad preobitnih poslov, posebno kar se tiče boja proti lakoti, toda v vsakem slučaju bo ruska delegacija tako sestavljena, da lahko nadomesti državljana Lenina, ako ne bo on mogel zapustiti Rusije. Sovjetska vlada poskrbi, da ne bo Rusija v nobenem slučaju ovirala rapidnega napredka konference.”

Pododsek vrhovnega sveta, ki ima sestaviti vabila na razne države, je prišel v diplomatski zadrego vlad Čičerinove note. Rusija je formalno sprejela vabilo, predno je bila formalno povabljen in v pododsek zdaj ne ve, dali je potrebno pošljati vabilo ali ne.

Dejstvo, da je Sovjetska Rusija takoj obvestila vrhovni svet, da se udeležijo konference, ne da bi čakala na formalno vabilo, se tolmači med tukajšnjimi diplomati, da so boljševiki pri volji sprejeti vse pogoje, kot priznanje carističnih dolgov, varstvo za tujo trgovino itd.

New York, N. Y. — Profesor Paul N. Miljukov in Nikolaj Avskentijev, protiboljševiška voditelja in “predstavnik” ruske ustavodajne skupščine, ki se nahajata v Ameriki, sta v ponedeljek izšla precejšnjo mero srda nad sklepom entente, da se Sovjetska Rusija povabi na mednarodno konferenco. V njuni izjavi pravi, da so se zavezniki združili s “tirani, ki zdaj vladajo Rusiji, v svrhu, da se opomorejo inozemski investitorji na stroške ruskega ljudstva.” Miljukov in Avskentijev sta bila ministra v Kerenski-jevi vladi.

Moskva, 9. jan. — Leon Trocki, vojni komisar, je dejal danes v intervjuju, da so ruski delavci in kmetje pripravljeni plačati caristične dolgeve, ker drugače ne bo miru s kapitalističnimi državami. Dolgeve je treba plačati v krvi ali denarju, denar je pa cenejši kakor kri.

Washington, D. C. — Japonski delegatje na razorožitveni konferenci so izjavili, da se Japonska udeležijo konference v Genovi za rehabilitacijo Evrope.

Iz Budapešte in Sofije so prišla poročila, da Ogrska in Bolgarska pošljeta delegate v Genovo.

Cannes, Francija, 10. jan. — Nemška delegacija, kateri načeljuje dr. Rathenau, pride jutri (v sredo) v Cannes. Nemi bodo razpravljali o reparacijah z zavezniki.

Gospodarski odbor vrhovnega sveta je izvršil preliminarne delo za vpostavljanje mednarodnega kredita. V načrtu je mednarodna

HOMATIJE NA IRSKEM SO VEDNO VEČJE.

IRCI SO BREZ VLADE.

Irski ni zdaj republika niti svobodna država; De Valera pravi, da Irski ni zdaj nič.

Dublin, Irski, 10. jan. — Kaj je danes Irski? Eamon De Valera je izjavil snoči v sinfajnovski zbornici, da Irski ni zdaj nič. Republika ni več, ker je zavrgla republikansko vlado, svobodna država pa tudi ni, ker njeni zastopniki morajo prisesti zvestobo angleškemu kralju. Lloyd George, lisjak vseh lisjakov, je dosegel največji triumf, odkar drži za krmilo Velike Britanije: razdvojil je republikane na Irskem, ki so bili do 6. decembra m. l. najslabše stranka na svetu, toda danes se kavsajo med seboj kot največji sovražniki; kavsajo in pullone se za lase. Lloyd George se pa smeje v pest. Tak je zdaj položaj.

De Valerova dramatična izjava, da Irski ni danes nič, je prišla v momentu, ko je irski parlament odglasoval s 60 glasovi proti 58, da se odstavi predsednik republike. De Valera je malo prej naznanil svojo ostavko z vsem republikanskim kabinetom vred, takoj nato so pa njegovi podporniki predlagali, da parlament zavrne ostavko in ponovno izvoli De Valero predsednikom. De Valera je propadel z dvema glasoma manjšine. Dvojna zmaga podpornikov pogodbe, ki je zelo mršava v očigled večini par glasov, je razpalila duhove na De Valerovi strani in začela se je nova bitka s vitrijoletnimi besedami. Collins, nasprotnik De Valerov, je končno vzkliknil: “Nehajte za božjo voljo, če ne, se nam bo ves svet smejal!”

Collins-Griffithova stranka, ki je zmagala s mirovno pogodbo, se dobro zaveda moči nasprotnikov. Obojevan voditelji, kot je De Valera, Brugha, Childers in Mary McSwiney, se ne morejo čez noč iztrgati iz narodovega srea.

Južna Irski je danes brez vlade. Griffith bo sicer sestavljal provizorično vlado do volitev, toda to bo vlada ene same frakcije brez ljudskega poverjenstva. Ljudstvo je raztrgano v dva tabora. Večina duhovščine z vsemi visokimi cerkvenimi glavami vred je na strani Griffitha. Boj je zdaj še v parlamentu in časopisih, ki se divje ometavajo z blatom, ali nihče ne more povedati, kako kmalu mogoče zaropče orožje.

Dublin, Irski, 10. jan. — Irski zbornica je danes poverila Griffithu sestavo provizorične vlade. Eamon De Valera je s petinpetdesetimi poslanci zapustil zbornico, rekoč, da noče imeti več opravka s ljudmi, ki so degradirali irsko republiko. De Valera bo zdaj vodil agitacijo za izvolitev republikanske zbornice.

AVTOMOBIL SE JE POKVARIL V PUČAVI.

Voznik je mrtav.

Reno, Nev. — Donald C. Wheelerja so našli zmazjenega v pučavi Black Rock blizu Gerlaeha. Pokvarjen avtomobil je govoril, kako se odigrala drama v pučavi.

korporacija s kapitalom dveh milijonov funtov sterlingov (\$8,000,000) in s sedežem v Londonu. Korporacija bo imela ravnanjski odbor, katerega imenujejo pridružene kompanije v zainteresiranih državah. Te države, včevši Ameriko, organizirajo korporacije s skupnim kapitalom 20 milijonov sterlingov funtov. Korporacije v posameznih državah imajo služiti le kot posredovalke v kreditnih transakcijah s privatnimi podjetji v krajih, kjer so zdaj slabe finančne razmere in pomanjkanje denarnega kredita

PROPAGANDA PROTI RUDARJEM JE PRIČELA.

ZNIŽATI JIM HOČEJO MEZDE.

Podjetniki gobezdajo o “visokih” menzah, molče pa o izredno visokih podjetniških profitih.

Chicago, Ill. — Premogovniški podjetniki v Illinoisu so že pričeli s propagando za znižanje mezd. Znano je, da je Lewis, predsednik rudarske organizacije U. M. W. of A., sklical predkonferenco premogovniških podjetnikov v Pittsburghu, Pa., ki naj določi, kdaj prične konferenca o mednem vprašanju in vseh drugih problemih, ki se tičejo nove pogodbe. Ker so podjetniki iz držav Pennsylvania, Ohio in Indiana izjavili, da se ne udeležijo konference, je Lewis odpovedal konferenco. Ta odpoved je povzročila, da so tri podjetniške organizacije v Illinoisu zahtevale, da se predkonferenca odbržava.

Ta zahteva po predkonferenci od strani podjetnikov v Illinoisu je napravila v prvem trenutku vtis, da žele podjetniki, da se izravna vse sporne točke hitro in mirno, tako da ne pride do suspenzije dela, kadar sedanja pogodba poteče. Nadaljna akcija podjetnikov in njih izjave pa govorijo jasno kot beli dan, da podjetniki iz Illinoisu žele, da se takoj vrši predkonferenca, da pridejo z zahtevami na dan za znižanje mezd in da se lahko pripravi, če pride do suspenzije dela.

Tako je prišel Riee Burroughs na dan z izjavo, da žele podjetniki, da se mezd zniža, da se tako pomnoži produktivnost. On nadaljuje v svoji izjavi, da v večini rudnikov s Illinoisu delo počiva, ker ne morejo podjetniki postaviti premoga po nizki ceni na trg.

Za njim prihaja na svitlo z izjavo dr. F. C. Honnold, tajnik podjetniške organizacije. V svoji izjavi najprvo oklesta “check off” sistem in unionizem in pravi, da sta ta dva faktorja odgovorna, da se ne morejo znižati rudarske mezd. Vseč mu tudi ni postava, ki pravi, da nihče ne more postati rudar v državi Illinois, ki ni sam najmanj dve leti opravljal v rudnikih v tej državi rudarska dela ali pa v družbi drugega rudarja. Kajti ta postava preprečuje, da podjetniki ne morejo nastaviti stavkokazev v illinoiskih rudnikih.

Končno še pravi, da gre od vsakega dolarja, ki se izda za nakupanje premoga v illinoiskih rudnikih in odvažanje iz njih, dva in sedemdeset centov v ta namen. Svoje modrovanje pa zaključuje, da je rudarska mezda za 150 odstotkov višja, kot je bila pred vojno.

Taka propaganda očitno govori, kam pes tace moli.

Dokazano je bilo že večkrat, da rudarska mezda ni v nobenem stiku z visokimi cenami, še manj pa s produktivno premoga. Ako se premog prodaja po visoki ceni, so za visoko ceno odgovorni drugi faktorji in ne rudarjeva mezda. Ako bi bile visoke plače kompanijskih ravnateljev navedene posebej, ki jih vseeno prejema, če kaj delajo ali igrajo “golf”, bi pravilica o visokih rudarskih menzah dobila kmalu drugo lice. Tudi profiti niso nikjer naštet. Kljub temu se pa ve, da so v vojnem času nekateri premogovniški podjetniki prejeli 2,000-odstotni profit. To ni izmišljotina, ampak tole je povedal McAdoo, tajnik v Wilsonovem kabinetu.

Tudi produktivna premoga ni v nobeni zvezi s ceno premoga, ker nihče ne kupuje za zabavo. Produktivna premoga je odvisna od druge produktivnosti v industriji. Ako ni v industriji stagnacije, je trg dober za premog. Kadar se koleseje ustavi v industriji, takrat pa pomeha tudi produktivna premoga.

Pomnite naračnino na “Prosveto.”

ZAKAJ SE NI PRIZNA NA MEHIŠKA VLADA.

PETROLEJSKO BOGASTVO REŠILO MEHIKO.

Mednarodni bankirji diktirajo pogoje priznanja, toda pogoj so roparski.

New York, N. Y. — Mehika mora zahtevati ogromno bogastvo v svojih petrolejskih vrelcih, da še ni postala žrtev največjega ropa v zgodovini modernih držav.

Združene države še niso priznale Obregonove vlade v Mehiki, čeprav je ta vlada pokazala, da je najstabilnejša in najdemokracijejša, kar jih je do danes imela Mehika. Obregon je bil pravzaprav postavno izvoljen z veliko večino; njegova vlada je torej izražala ljudske volje. A kljub temu ameriška vlada še danes ne priznava Zakaj ne? Odgovor na vprašanje bi lahko dal Wall Street, ki je središče mednarodnih bankirjev, torej sedež pravil mednarodnih vladarjev.

Pogajanja med Washingtonom in mehiškimi zastopniki za vpostavljenje diplomatskih stikov, ki so bili pretrgani s padcem Carranza, so le tenka formalnost — prava pogajanja se pa vršijo v Wall Streetu. Pogoje za priznanje diktirajo mednarodni bankirji, in kadar bankirji rečejo, tedaj bo Obregonova vlada priznana v Washingtonu, prej pa ne.

Pogoji bankirjev so roparski kot ponavadi. Eden njihovih pogojev je, da Mehika plaša vse dolgeve, katere je naredil ranjši nepriznani predsednik Victoriano Huerta. Ta “predsednik”, katerega je truplo zavratno umoril nekdanji predsednik Madera stoji za stopnico na predsedniški stol in bil nikdar priznan od ameriške vlade za časa Wilsona, toda praznil pa so ga v Wall Streetu, mu posodili večje vsote denarja, s katerim je nakupil v Evropi orožja in streliva ter z njim pobil Američane in uporne Mehikane. Mehika vlada, ki je sledila tiranu Huerti in katere je bilo priznanje od Wilsona, je izjavila, da Mehika nikdar ne plaša dolgov Huerta in njegovih morilcev, kajti mehiška zbornica ni nikdar odobrila dotičnih posojil.

Toda roparski bankirji, ki se bori radi polastili mehiškega denarja in kredita, zahtevajo, da mora Mehika plačati nepostavne dolgeve. Ali, kakor rečeno, Mehika ima velikega bramboveca v svojem olju. Pred nekaj meseci je pet največjih ameriških oljnih družin naredilo pogodbo z Obregonovo vlado za izkoriščanje oljnih vrelcev v Mehiki in ta pogodba se ne ujema s programom mednarodnih bankirjev. Bankirji so prišli v konflikt z nekaterimi neodvisnimi oljnimi interesi; bankirji, kateri naert je, da refundirajo vse mehiške notranje in zunanje dolgeve in s tem dobe prvo vknjižbo n vsa mehiška prirodna bogastva, kar bi jim prineslo stotine milijonov dolarjev profita, so zdaj v boju s petrolejskimi družbami, in dokler ne bo končan ta boj, morčakati priznanje Obregonove vlade.

Oljne družbe ne bodo popustile zlepa. Mehika poseduje štiri milijarde dolarjev v oljnih vrelcih, to njeno bogastvo je njena trdnjava. Obregon lahko z zadovoljnostjo opazuje, kako se kapitalistični interesi kavsajo za mehiško olje, medtem pa njegov vlada drži ključ do tega bogastva v obliki 27. člena mehiške ustave, ki določa, da naradni zakladi Mehike so lastnina mehiškega ljudstva.

VREME.

Chicago in okolica: V četrte oblačno in deževno. Severnozapadni vetrovi. Temperatura zadnjih 24. urah: najvišja 44, najnižja 37. Solnce izide ob 7:18, zaide ob 4:38.

JE Z ZASTAVO NEMŠKE REPUBLIKE? KAJ JE DOVOLIL HOOVER?

Washington, D. C. (Federated Press.) — Gospod Lang, nemški komatični zastopnik v Washingtonu, še ni razvil zastavo črne, ki je v rdeče barve, ki je zastava Nemške republike. Ta zastava še ni bila vita na drugih nemških konzulah in poslaništvih v tujezemih. Doda tudi še nobena ladijska zastava Severonemškega ali Hamburgsko-ameriške parne družbe, ni razvila zastave republike. Kadar te ladje prevejo trmiljsko mejo od obrežja, potegajo dolgi zastavo republike in jo nadomestijo s cesarsko zastavo črne, bele in rdeče barve. Tako se godi v nemških ladjah. Neki parnik je priplul v ryorski pristan z božičnim drečcem na mestu, kjer bi morala biti zastava. To je bila tudi prva zastava nemškega kapitalista Hugo Hinesa, ki je priplula v New York. Nemški finančni in politični "bos" ni nevedoma tako ravnal s problemom nemške republike, kak bil je to navaden inzult.

Je bolj značilno pa je, da francoska, britanska, belgijska in druge karistične vlade v Evropi niso protestirale proti takemu ravnanju. Pa tudi v Washingtonu niso protestirali proti takemu početju.

Semenov pride v Ameriko.

Tokio, 9. jan. — Gregorij Semenov, ataman "vseh kozakov", vojsnik Kolčak in drugih ruskih caristov ter Japoncev v Sibiriji, je dobil dovoljenje od ameriške oblasti, da sme posetiti Ameriko, kjer ostane šest mesecev. Kaj ga nese v Ameriko, je skrivnost. Govori se pa, da bo končal s caristi in bankirji v Ameriki za denarna posojila, ki jih potrebuje za novo protisovetsko kampanjo v Sibiriji. Caristi na Japonskem in v Kitaju — v angaju je neki K. V. Lučič nje v zastopnik — pravijo, da gre Semenov v Ameriko "na odposlanstvo". Semenov je bil poražen zadnje leto v vzhodni Sibiriji in moral je bežati v Mandžurijo od koder se je zatekel v varstvo Japoncev. Od takrat neprenehno spletarkari s Japonci vred v sibirski republiki, katere glava je v Čiti.

Revolta v španski armadi.

London, 10. jan. — Iz Madrida prišle informacije o kritičnem položaju v španski armadi. Konflikt je nastal, ko je novi vojni minister Juan de la Cerva uvedel nove reforme v armadi v zvezi s plačili, da prepreči nadaljnje poroke španskih čet v Maroku. Reforme so pa razdrle častnike, ki so se niso naklonjeni spremembam in se drže starega reda. Na dlaku je odprta revolta častnikov in škandal v španski armadi je tako velik, da ugroža vlado. Ministrski predsednik Maura je v obdobju skilale izredno sešedanje obdelal samo zaradi te krize. Sedem pa skuša vlada obdržati tiso v tajnosti in cenzura ne pušča v javnost nobene vesti, ki se je revolte v armadi.

Aleksander se ženi na rumunskem dvoru.

Belgrad, 10. jan. — Zaroka kralja Aleksandra s princeso Marijo, hčerjo rumunskega kralja Ferdinand, je bila danes naznanjena. Aleksander je zdaj na obisku rumunskega kralja v gradu majli. Princesa Marija je stara 1 let.

Okuma je umrl.

Tokio, 10. jan. — Marki Okuma, bivši japonski ministrski predsednik, je umrl.

Rlenko predstavlja revolucijo narnam sodišču v Rusiji.

Riga, 10. jan. — Iz Moskve javljajo, da je bil Nikolaj Vasiljevič Rlenko imenovan predsednikom ljudskega revolucionarnega sodišča v Sovjetski Rusiji. To sodišče prevzame velik del področja, ki ga je prej imela organizacija za obhajanje protirevolucije. Rlenko, pomorščak, je bil prvi palnik rdeče armade v boljševski revoluciji leta 1917.

SEJE IN SHODI.

Harrisburg, Ill. — Opozarjam članstva št. 156 SNP, da se zanesljivo udeležijo prihodnje seje dne 15. januarja, ki se bo vršila ob navadnem času in v navadnem prostoru. Posebno se opozarja one, ki so za mesec dni suspendirani, da se udeležijo prihodnje seje in poravnajo mesečne prispevke na seji, sicer se bo suspenzija nadaljevala. Ako bo kdo v takem slučaju kaj oškodovan, naj posledice pripiše samo sebi. Poleg drugih važnih zadev bo na prihodnji seji volitev društvenega tajnika, ker kot je vedno na decemberski seji, naj tajniškega posla več ne sprejme. Zato vsi na prihodnjo sejo in izvolite si tajnika, ki bo vsem po volji — Alois Grebenak.

Detroit, Mich. — Društvene seje se bodo vršile vsako tretjo nedeljo v mesecu v Victoria dvorani na 1432 Ferry ave. E. Assesment se bo pričel pobirati ob deveti uri jutraj in se bo pobiral do tretje popolne seje. Seje bodo pričele ob deset uri dopoldne. Assesment se tudi pobira v dvorani vsakega 24. v mesecu zvečer. Assesment se lahko plača na domu tajnika vsaki čas, ali pa se pošlje potom denarne nakaznice po pošti na ime tajnika in na ime društva.

Udeležite se prihodnje seje dne 15. januarja vsi, da se bo članstvo vsaj spoznalo med seboj. Reševali imamo važne stvari in treba je razviti agitacijo za pridobivanje novih članov. Do spomladani mora društvo šteti nad 200 članov. — Andrej Semrov, tajnik, 9130 Helen ave.

West Allis, Wis. — Ker je West Allis velika slovenska naselbina je skrajni čas, da ustanovimo društvo Slovenske narodne podpore. Prva ustanovna seja se bo vršila dne 15. januarja ob deveti uri dopoldne pri F. Kralu na 510 Sherman St., vogal 51 ave.

Vabljeni so vsi člani, ki pripadajo SNP in žive na West Allisu da se zagotovo udeležijo ustanovne seje, na kateri se bo izvolil začasni odbor. — Sklicatelj.

Collinwood, O. — Članstvu bivšega društva S. Barbare naznanjam, da sem izročil blaginjske posle oz. blaginje dne 2. januarja v navzočnost društvenega in nadzornega odbora. Za naprej niman nikake obveznosti več do blaginjskega društva S. Barbare. Prezel pa sem začasno še obveznost da bom, ako bo prišel kak čez za izplačanje bolniške podpore, storil vse drage volje, da bo bolnik prej ko mogoče prejel svoje. — Frank Ule.

Oglesby, Ill. — Na zadnji društveni seji društva Vrtnica št. 155 je bilo sklenjeno, da se od novih prispevkov ne bo pobiralo pristopnine več ker se bo isto plačalo iz društvenih blaginjske in sicer skozi dobo trel mesecev, to je v januarju, februarju in v marcu. Društveni odbor kliče vsem rojakinjam in tukajšnji naselbini nasvidenje dne 15. t. m. nadejaje se, da v tako lepi priliki pristopite k našemu društvu. Nadaljnja seja se bodo vršile vsako tretjo nedeljo v mesecu v navadnih prostorih in pričelne ob eni uri popolne dne. Ujudno vabim vse rojakinje da se pridružijo našemu društvu, za kar se ne bodo nikdar kesale. Bodimo složne slovenske matere in hčere in delujmo za skupno stvar in dobro nam samim. Jaz sem članica pri tem društvu že od leta 1911, a še nikdar se nisem kesala radi vstopa k društvu. — Josephina Paulicha, tajnica.

Barberton, O. — Tem potom naznanjam članom društva Triglav št. 48 SNP, ki živijo v severnem delu mesta, da lahko plačajo svoj mesečni assesment pri bratu Johnu Jankoviču 1218 N. 4 Str. To velja za tiste, ki se niso udeležili seje iz enega ali drugega vzroka. Pravilno pa je, da se assesment plačuje na seji, kateri imajo člani sedaj tudi čas, da prisostujejo. Vsa člana ali članica mora plačati za mesec januarja 81 izrednega prispevka društvu za pokritje društvenih stroškov; ravnotako se razpiše tudi v juliju izredni prispevek, da bo za celo leto 82, kar je potrebno za pokritje stroškov, ki jih ima društvo skozi vse leto. Veselje ni več mogoče prirrediti, da bi imeli dober rezultat, kar veliko zakrivi suša. Društvo Triglav je imelo v minulnem letu skupnih dohodkov \$4.869.58, izdatkov pa \$4.962.23, torej več stroškov za \$92.65 — John Garbo, tajnik.

Irwin, Pa. — Naznanjam članom društva Slovenija št. 41. in bivšega društva št. 127 SDP, katere sta zdaj združena, da sem bil od obeh društev izvoljen za tajnika. Pozivam vse, da se polnostovilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila dne 15. januarja v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bo nekaj zelo važnih točk za rešiti. Oddajene članke prosim, naj začasno pošljejo assesment, da bom istega gotovo prejel do 24. v mesecu, ker v slučaju, da od katerega člana ne bom dobil assesment, kar je lahko največji ušadelec za vsakega. Bodite previdni in plačujte assesment pravočasno, da s tem zavaruje sami sebe in meni prikrašajte mnoge stitnosti. Moj naslov je: Jernel Kokelj, Irwin, Pa., R. F. D. No. 2, box 135.

Alliquippa, Pa. — Naznanjam članom društva Groad št. 122, da se bodo vršile redne društvene seje vsako tretjo nedeljo v mesecu na 134 Erie ave. Tak je sklep zadnje seje. Če kateri članov ne ve za dotični kraj, naj se zgleda pri tajniku na 125 Mine ave. — Frank Strukelj, tajnik.

Virginia, Minn. — Članom društva Virginia št. 215 SNP se naznanja, da se bo vršila prihodnja seja našega društva drugo nedeljo v mesecu januarja ter tako vsak mesec 18 ne več tretjo nedeljo kot je bilo do sedaj. Bratje upoštevajte to naznanilo vedno in prihajajte na sejo redno. — F. Cimperman, tajnik.

Girard, O. — Delničarjem slovenskega doma naznanjam, da se bo vršila redna seja dne 15. januarja. Na dnevnem redu bo več važnih točk ter bomo ukrepali o odloži prostorov za trgovino v našem. Volili bomo tudi uradnike za leto, ker kakor je znano so se vsi uradniki odpovedali svoji službi s tajnikom vred. Pridite vsi, ker o je v vašo korist. Seja bo pričela ob pol dveh popoldne. — Frank Kramar.

Cleveland, O. — Članom društva Jadranska vila št. 178 SNP naznanjam, naj se v vseh zadevah, ki se bodo vršile na tajniški obračajo na spodnji naslov. Assesment za društvo bom pobiral samo tisti dan, ko se bo vršila seja, to je vsak tretji petek v mesecu in dne 24. v mesecu. Če hočemo, da bomo z društvom napredovali in ne nazadovali, tedaj naj se člani udeležujejo seje redno. — John Breščak, tajnik, 5920 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Chicago, Ill. — V bodoče se bodo vršile seje društva Narodni višji št. 39 vsako tretjo nedeljo v mesecu ob drugi uri popoldne v javnih prostorih. Opozarjam članstvo, da se v obilnem številu udeležijo redne seje dne 15. t. m., ker na dnevnem redu je več važnih očk in med drugim poročilo nadzornega odbora o poslovanju v preteklem letu. Na tej seji bom tudi delil stenske koledarje, do katerih je upravičen vsak član. Nadalje je naznanjam članstvu, da se na adnji seji pomočoma izpustilo članje dopisa društva Slovenija št. 14. S. B. P. J. Omenjeno društvo so pridrilo malkaradno veselico dne 14. t. m. v Narodni dvorani na 18 cesti in Racine ave. Kogar veselili, naj se udeležijo veselice. — John Potokar, tajnik.

New Duluth, Minn. — Članom društva Leo Tolstoj št. 205 SNP naznanjam, da sem prevzel tajniške posle za leto 1922. V društvenih zadevah se obračajte na naslov 1207-98 ave., New Duluth. Prihodnja seja se bo vršila dne 15. t. m. v navadnih prostorih. Sklepa imam o važnih rečeh, zato pridi stari in novi odbor, da se udeležita seja in se na ta način društvo uredi pravilno kot je bilo do sedaj. — Tony Gornik, tajnik.

Clinton, Ind. — Tem potom povijam vse člane dramatičnega odreda "Lavor" da se v četrti zvečer dne 19. januarja zanesljivo udeležite seje, ker na seji dne 5. januarja je bilo sklenjeno, da se bo od sedaj naprej pobirali prosti prispevki po 10c, da bomo na ta način vsaj uvideli, kdo hoče biti aktivni član in kdo ne. Prispevki bodo služili v pokritje stroškov, ki jih imamo s posli, ki jih rabimo pri prirreditvah. Kdor ne bo plačal prispevka 10c, se ga bo enostavno črtalo iz imenika. Tak je sklep zadnje seje dramatičnega odreda in zato, da se ne boste izgovarjali, da niste vedeli kdaj, kaj in kako, ponavljam še enkrat: V četrti 19. t. m. zvečer ob sedmi uri na mojem domu se bo vršila seja, katere se udeležite vsi, ki ste že in ki mislite postati člani tega odreda. — Christina Omahne.

Collinwood, O. — Naznanjam članom društva Vipavski raj št. 312 SNP, da se bodo društvene seje vršile kakor v zadnjem letu, in sicer vsaki tretji četrti v mesecu ob sedmi uri zvečer v navadnih prostorih. Kdor izmed članov se slučajno seje ne more udeležiti, naj pride plačati svoj assesment dne 24. ali 25. v mesecu med šest in osmo uro zvečer v Slovenski dom na Holmes Ave. Ne pozabite, da je 25. v mesecu zadnji dan za plačilo, ker kdor se po tem pravilu ne bo ravnal, bo kaznovan po pravilih. — Louis Jerkič, novi tajnik.

Braddock, Pa. — Na glavni seji društva Napredni Slovenci št. 300 je bilo sklenjeno, da se društvene seje v bodoče vrše vsako orvo nedeljo v mesecu v Litvinski dvorani na Washington cesti. Udeležite se redno društvenih sej in plačujte assesment pravočasno, da ne bo nepotrebnih stitnosti. V odgovor za tekoče leto so bili izvoljeni John Germ, predsednik 507 Cherry V., John Rednak, tajnik 1013 Talbot ave.; Frank Arhar, zapisnikar 1027 in Frank Zafran, blaginjak. — John Rednak, tajnik.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ

vaš gorsk ob času ko greste v postelj pomaga naravi

PREGNATI PREHLAD

Vas obvaruje pred influenco. Ojača vaša jetra. In očisti vaša čreva.

Bolgarski krvni čaj je sestavljen iz čistih zelišč. Vam da zdravilo radečo kri v vaše žile in vas očista, da se obvarujete pred boleznijo.

SE PRODAJA V VSEH LEKARNAH ali na pošti i velik družinski zavoj za \$1.25, ali 8 za \$1.15, ali 6 za \$1.25. Nazn.: H. M. Von Schickel, President, Marvel Products Company, 8 Marvel Building, Pittsburgh, Pa. (Adv.)

POOBLASTILA

dela MATIJA SKENDER je 12 LET, za rojake po celi Ameriki On je mora vedeti, kako se pooblastila izdelujejo. Piši mu in razloži svoje zadevo, pa ti ne bo razdil vse pravilno, da ti ne bo mogoče grunt prodan s nepravilnim pooblastilom. Njegov naslov je 5227 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Za kuhanje piva doma

Imamo v zalogi slad, smelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas, kuhanje vedno le najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi zbirko sodov, steklenice in raznih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje.

Groceries, sladčikar in v prodajalne izemina damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

FARMA NA PRODAJ

Prodaja se 70 akrov obsegajoča farma z vsem potrebnim poslopjem. Podmeri 36x56, spodaj je stala za živino, 8 sobna hiša, poleg teče studenčna voda v hiši je tudi (furnace) peč za greti v zim. 19 akrov je posejane pšenice, 15 detelje, 10 akrov trave. Ta farma leži v lepem kraju blizu večjih industrijskih mest, blizu Petersburg, Ohio, je le eno miljo oddaljen, 10 minut hoda do šole, 20 minut do mlekarne, vse okrog je tlakana cesta. Tukaj je zelo dober trg za prodajo vseh pridelkov. Na tej farmi je tudi premož in sicer odprt na vrhu in potem 80 čevljev globoko je zopet premožova žila debela 5 do 6 čevljev. Vse to se proda za ceno \$5,000, takoj je plačati le \$2,000, ostalo se pa lahko plačuje na letne obroke. Za vsa nadaljša pojasnila obrnite se na naslov: Astor Cvetan, R. F. D. No. 1, Canonsburg, Pa. (Adv.) Jan. 11-12-13.

Severa's Cough Balsam

(Severov Balsam zoper kašelj) Jodopomora pri navadnem kašlju, pomirja bronhialna vnetja, popravi prebavo, omogoča red in olajšava dihanje. Cena 25c in 50c. Sever's Cold and Grip Tablets (Severovi Tableti zoper prehlad in gripe) ustavi prehlad, prebavo se razvije. Cena 50 centov. Po vseh lekarnah.

Ali ste dobili iztis Severovega Almanaha za leto 1922? Dobite ga zastonj pri svojem lekarju ali pa direktno od

W. J. SEVER & CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

VAŠE KNJIGE.

Zajedalci. Povest iz življenja slovenskih trpinov v Ameriki. Vezano. Stane s poštnino vred \$1.75.

Zakon biogenesije. Vrlo poučna knjiga, ki pove, kako sleherni človek ponavlja v sebi razvoj vseh svojih kivalah in divjakih prednikov. 8 slikami. Vezano. S poštnino vred \$1.50.

Obe knjigi, ki se naročita obenem, za tri dolarje poštnine prosto. Naročila sprejema tajnik Književne matice S. N. P. J.: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. — Adv.

RAD BI IZVEDEL

za mojega bratrance Janeza Štrukel, (po dom. Openčan) doma iz Rot pri Velikih Laščah. Pred leti je bil na Evelethu, Minn. Obenim bi rad izvedel za mojo sestro Marjeto Štrukel (omozeno Nose). Cenjena rojake prosim če kdo ve za njiju naslove, da mi to naznanijo ako bosta sama čitala ta oglas naj se prijavi na moj naslov: Matevž Štrukel, P. O. Box 136, Arma, Kans. (Adv.) Jan. 10-11.

V JUGOSLAVIJO

Najbolje vrste v vse dele Jugoslavije. Dosti dobra hrana. Zapre soba na kuhinjo. Velik premožni prostor. Vse ugodnosti modernih parobrodov.

RED STAR LINE

Odplje vsak teden IZ NEW YORK V PLYMOUTH, CHERBOURG, ANTWERP

Finland Jan. 7. Kronland Jan. 21. Zealand Jan. 28

IZ NEW YORK V VIGO IN HAMBURG, DANZIG

Samland (Samo 3. razred) Jan. 19

AMERICAN LINE

IZ NEW YORK V PLYMOUTH, CHERBOURG, HAMBURG

Minnekahta Jan. 28. Mongolia Feb. 23

Vse črte na Poljsko.

IZ NEW YORK V HAMBURG

Haverford Feb. 9

WHITE STAR

IZ NEW YORK V CHERBOURG, SOUTHAMPTON

Olympic Feb. 18.

NEW YORK V MADEIRA, GIBRALTAR, ALIZIER, GENOVO, NAPULJ, ATENE, ALEKSANDRIJA ZA EGIPIT V NILE.

*Arabic Jan. 21. *Lapland Feb. 5

*Adriatic Feb. 18

*Največji parnik v Južno-Evropskih pristaniščih.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY

120 parnikov — 1,500,000 tm.

Chicago: F. C. Brown, West. Pmt. Manager, 14 North Dearborn St.

in pri lokalnih agentih.

RUM FLAVORING

Ako rabite malo ali dosti rumovega cveta v družini obliki, ki se vam dozeva, da ni dovolj dober in si želite bolj šega in okusnejšega smo vam mi privolji to ustreči.

Naročilo za poskušne vam zastonj.

1 steklenica dovolj za 2 galona, stane \$2.00

1 pinta dovolj za 15 galonov, stane 8.00

1 kvart dovolj za 30 galonov, stane 15.00

Poslajte z naročilom denar v priporočnem pismu, ali pa eksprezni ali poštni Money Order.

NA:

L. Peschka Extract Co., P. O. Box 997,

Pittsburgh, Pa.

CUNARD-ANCHOR

Največji in najhitrejši parniki sveta. Izvredne potrebne potnikom. Lokalni zastopnik je v vašem mestu ali blizu njega.

V Jugoslavijo, Ogrsko, Rumunsko in Belgijo, mimo Trsta, Reke ali Dubrovnika.

Via Reka

CARMANIA Jan. 11

Vožnja \$105.00 in davek \$5.00

Via Cherbourg & Southampton.

Saxonia Jan. 21

Aquitania Feb. 7

MUTUAL FLAVOR-ING EXTRACT

kateri se je izkazal zelo uspešen in zadovoljiv za tisoče vživalcev.

Rum — Žitna viska Borovička — Kimel Torkoly — Slivovica

1 steklenica zadostuje za en galon mokrote, stane \$ 1.35

5 steklenic stane 5.50

10 steklenic stane 10.50

Zavarovalnina za razvoj 15

Kadar pošljete naročila, pošljite denar ali Money Order v registriranem pismu.

Se prodaja edino le pri:

Mutual Flavor Company

2130 Forbes St., Dept. L.

Pittsburgh, Pa.

Znižana vožnja.

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so namenjeni v kratkem v stari kraj. Pišite nam po cene in vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakaga sorodnika iz starega kraja, nam pišite po tozadevna pojasnila.

Kadar pošljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na slovensko banko

Zakrajšek & Cesark

70 — 9th Ave., New York City.

Denarne pošiljate v JUGOSLAVIJO

DINARI—DOLARJE hitro, varno in po najnižji ceni.

VOZNE LISTKE ZA VSE PARNIKE.

EMIL KISS, bankir, 133 Second Ave., New York, N. Y.

Vitez iz rdeče hiše.

(LE CHEVALIER DE MAISON ROUGE.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCO-SKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star. Prevod Ferdo Perhovec.

(Dalje.)

"Kakor se mi zdi, si dejal, da je otrok bolan," je rekel javni obtožitelj; "ali si zdravnik?"

"Vsaj učil sem se zdravniške znanosti, četudi nisem doktor." Fouquier je vstal, stopil k Lorinu in se tiho pomenkoval z njim.

Nikdo ni čul obtožljivih besed; očitno so vsebovale kako vprašanje.

"Oh, oh, ali veruješ kaj takega, občan? To je zelo resna zadeva za mater," je odvrnil Lorin.

"Na vsak način zvemo," je dejal Fouquier; "Simon trdi, kako je sam čul govoriti dečka o tem; obeta nam, da ga pripravi do priznanja."

"To bi bilo ostudno," je dejal Lorin; "toda navsezadnje je vse mogoče; Avstrijanka ni brez grehov, in naredili so iz nje — po krivici ali po pravici, to me ne briga — Mesalino. A zdi se mi vendar preveč, da se ne zadovoljujejo s tem in da hočejo narediti iz nje še Agripino. Priznati moram to."

"To je sporočil Simon," je dejal Fouquier, "ali se ti ne zdi tebi, ki si razumen, pošten, in odločen mož, da se sploh pregreša nad človeštvom, kdor izprašuje otroka o takih posameznostih glede onih, ki jih mora spopostoviti, kakor mu velevali najsveteljši zakoni narave?"

Obraz javnega obtožitelja je ostal nespremenjen; Fouquier je potegnil iz žepa listek in ga pokazal Lorinu.

"Konvent mi ukazuje, da vodim preiskavo," je dejal, "ostalo me ne briga, in jaz preiskujem."

"Res je," je rekel Lorin, "in priznavam, ko bi ta otrok izpovedal..."

Mladi mož je prekinil samega sebe in zmajeval z glavo; tako ga je prevzel stud.

Fouquier, ki mu ta pogovor očitno ni ugajal, se je obrnil k pisarju in rekel:

"Zaščitavanje prične; pisar, pero v roko!"

"Tiho!" je zaklical Santerre; "občan Fouquier bo izpraševal otroka."

"Kapet," je vprašal javni tožitelj, "ali veš, kaj se je zgodilo iz tvoje matere?"

Obraz mladega Ludovika, bled kot marmor, je postal ognjenordeč; toda Ludovik ni odgovoril.

"Ali nisi čul, Kapet?" je vprašal javni obtožitelj.

Ludovik je še vedno molčal.

"Oh, že čuje," je dejal Simon, "toda tak je kakor opica; noče odgovoriti, ker se boji, da bi ga smatrali za človeka in bi moral potem delati."

"Odgovori, Kapet," je dejal Santerre; "komisija, ki jo je poslala skupščina, te vprašuje, in ti se moraš pokoriti zakonom."

Otrok je obledel, toda ni odgovoril.

Simona je oblivala jeza.

"Ali boš odgovarjal, mladi volk?" je vzkliknil in mu pomolil pest.

"Molči, Simon," je dejal Fouquier, "ti nimaš besede; drugje so ti že to dejali v moji prisotnosti; prvič je bilo, ko si obtoževal Tisonovo hčer."

Simon je molčal.

"Ali te je tvoja mati ljubila, Kapet?" je vprašal Fouquier.

"Pravi jo, da ne," je nadaljeval obtožitelj.

Nekaj kakor smeh se je pojavilo na otrokovih bledih ustnicah.

"Toda če vam pravim," je kričal Simon, "da mi je sam povedal, kako ga je še preveč ljubila."

"Glej, Simon, kako je sitno, da mali Kapet, ki je med štirimi očmi tako zgovoren, postaja pred tolikimi ljudmi nem," je pripomnil Lorin.

"Oh, ko bi bila sama, toda žalibog nista sama. Oh, ko bi bila sama, vrli Simon, izborni patriot, kako bi pretepal ubogega otroka, kajne?"

"Oj..." je zamrmral Simon škripajoč z zobmi.

"Kapet," je nadaljeval Fou-

quier, "ali si Simonu kaj priznal?"

Oči otroka, ki se ni ozrl, so zadobile neki izraz neopisne ironije.

"O svoji materi!" je dejal obtožitelj.

Zaničljiv pogled je švignil kot blisk iz kraljeviševih oči.

"Odgovori, da ali ne!" je vzkliknil Santerre.

"Reci, da!" je rjovel Simon in zavijtel svoj pas nad otrokom.

Otrok je trepetal, toda ni napravil niti najmanjše kretnje, da bi se ubranil udara. Navzoči so nejevoljno vzkliknili. Lorin je planil k Simonu in ga prijel za zapestje, še predno je povešil laket.

"Ali me spustiš?" je kričal Simon, rdeč kot rak od jeze.

"Oj," je dejal Fouquier, "nič slabega ni, če mati ljubi svojega otroka; povej nam, na kak način ta je tvoja mati ljubila, Kapet. To ji bo koristilo."

Mladi jeznik je vstrel obtožni glas, da bi samogolj koristiti svoji materi; zato je odgovoril:

"Ljubila me je, kakor ljubi mati svojega sina, gospod; obstoji samo ena vrsta materine ljubezni, kakor tudi samo ena vrsta otroške ljubezni."

"In jaz, mala kaša, trdim, da si sam povedal, kako je tvoja mati..."

"Morda se ti je sanjalo," mu je segel Lorin mirno v besedo, "večkrat vidim strahove, Simon."

"Lorin! Lorin!" je zakrival Simon z zobmi.

"No, da, Lorin, in potem? Ni mogoče pobiti tega preklicanega Lorina; on pobija druge, ako so hudobni; ni mogoče ga ovaditi, kajti to, kar je storil, da je namreč zadržal tvojo roko, je storil pred generalom Santerrom in občanom Fouquierom, ki odobrava njegov čin in ki nista mlanež!"

Ni torej mogoče, da bi ga obglavili kakor Heloise Tison; to te jeki, to te dela besnega, kajne? Toda stvar je pač taka, moj ubogi Simon!"

"Pomej! poznej!" je odvrnil čevljar in se rečal kakor hi-jena.

Simon je stiskal pesti, polne črnih madežev, s katerimi se je ponasjal, toda omejiti se je moral na to, kakor je dejal Lorin.

"No, ker je že prišel govoriti, bo tudi nadaljeval," je rekel Santerre; "dalje, občan Fouquier."

"Ali hočeš odgovarjati?" je vprašal Fouquier.

Otrok je še vedno molčal.

"Vidiš, občan, vidiš!" je vzkliknil Simon.

"Čudna je ta trmoglavost otroka," je dejal Santerre, nehoté ganjen od te povsem kraljevske stanovitosti.

"Slabo so mu svetovali," je opomnil Lorin.

"Kdo pa?" je vprašal Santerre.

"Vraga, njegov zaščitnik."

"Ti me obtožuješ!" je vzkliknil Simon, "ovajaj me! Ah, to je res čudno."

"Mogoče si pridobil otroka z dobro besedo," je dejal Fouquier in se obrnil k dečku, ki se je zdel popolnoma neobčutljiv.

"Čujte, mladi človek," je dejal, "odgovorite narodni komisiji; ne obtežujte njenega položaja s tem, da odklanjate potrebna pojasnila. Pripovedovali ste občanu Simonu o božanju Vaše matere, pripovedovali ste mu tudi o načinu tega božanja."

Ludovik se je ozrl naokoli in ko je ugledal Simona, mu je švignila iskra sovraštva iz oči.

"Ali ste nesrečni?" je vprašal javni obtožitelj; "ali vam je morda stanovanje pretesno, ali vam ne ugaja hrana, ali ravna-jo grdo z Vami? Ali hočete več svobode, druge mize, drugega varuha? Hočete konja, s katerim pojdete na sprehod? Ali želite družbe otrok, ki so Vaše starosti?"

Ludovik je vztrajal v svojem globokem molku, ki ga je bil pretrgal le, da je lahko branil svojo mater.

Komisija je osepnila od začudenja; neverjetna se ji je zdela ta stanovitost, ta razum.

"Oh, ti kralji," je dejal Santerre pod glasom, "kako plemo! Ravnotaki so kakor tigri; že majhni, so polni hudobije."

"Kako naj sestavim zapisnik?" je vprašal pisar v zadregi.

"To delo najbolje opravi Simon," je rekel Lorin, "niš mi, kajne?"

"Oj..." je zamrmral Simon škripajoč z zobmi.

"Kapet," je nadaljeval Fou-

Kako inozemec postane državljani Združenih držav.

(Konec).

CITY.

1. Q. Who is the Chief magistrate of the city?

V. Kdo je vrhovni poglavar mesta?

A. Usually the Mayor, although certain cities have the "Commission" or other form of Government.

Q. Navadno župan (mayor), ali nekatera mesta imajo "Komisijo" ali drugo obliko uprave.

2. Q. How is he elected?

V. Kako je on izvoljen?

A. By direct vote of the people.

Q. Potom direktnih splošnih volitev.

3. Q. For how long is the Mayor elected?

V. Za koliko dolgo je župan izvoljen?

A. For four years.

Q. Za štiri leta.

4. Q. Who makes the laws of the city?

V. Kdo dela mestne zakone?

A. The Board of Aldermen, as a rule.

Q. Občinski svet po navadi.

5. Q. How and how long are aldermen elected?

V. Kako in za kako dolgo so izvoljeni občinski svetovalec?

A. By direct vote of the people, and for two years.

Q. Potom direktnih splošnih volitev in za dve leti.

6. Q. If the Mayor dies or resigns, who takes his place?

V. Ako župan umre ali odstopi, kdo prevzame njegovo mesto?

A. The President of the Board of Aldermen.

Q. Predsednik občinskega sveta.

General Questions on U. S. History and Government.

Splošna vprašanja o zgodovini in vladi Združenih držav.

1. Q. What is the Declaration of Independence?

V. Kaj je Deklaracija neodvisnosti?

A. It is a written document whereby the thirteen original states declared their independence of Great Britain.

Q. To je spis, s katerim je trinajst prvotnih prvotnih držav proglasila svojo neodvisnost od Velike Britanije.

2. Q. What is the date of the Declaration of Independence?

V. Katerega dne je bila proglašena Deklaracija neodvisnosti?

A. July 4, 1776.

Q. Dne 4. julija 1776.

3. Q. Where was it signed?

V. Kje je bila podpisana?

A. In Philadelphia.

Q. V Philadelphiji.

4. Q. What is the date of the opening of the Revolution?

V. Kdaj je začela revolucija?

A. 1775.

Q. 1775.

5. Q. What is the date of the cessation of hostilities?

V. Kdaj je vojna končala?

A. 1783.

Q. 1783.

6. Q. Who was the first President of the United States?

V. Kdo je bil prvi predsednik Združenih držav?

A. George Washington.

Q. George Washington.

7. Q. When was George Washington inaugurated?

V. Kdaj je George Washington nastopil predsedništvo?

A. 1789.

Q. 1789.

8. Q. When did the Civil War begin, and when did it end?

V. Kdaj je začela civilna vojna in kdaj je končala?

A. 1861—1865.

Q. 1861—1865.

9. Q. Who was president during the Civil War?

V. Kdo je bil predsednik za časa civilne vojne?

A. Abraham Lincoln.

Q. Abraham Lincoln.

10. Q. How can the Constitution of the U. S. be amended?

V. Kako se more spremeniti ustava Združenih držav?

A. The amendment must be proposed by a two-thirds majority of both houses of Congress, and ratified by three-fourths of the states.

Q. Sprememba mora predlagati dve tretjine večina obeh zbornih kongresov in tri četrtine vseh držav jo morajo potrditi.

11. Q. How many amendments has the Constitution?

V. Koliko takih sprememb ima ustava?

A. Nineteen.

Q. Devetnajst.

12. Q. Who discovered America?

V. Kdo je odkril Ameriko?

A. Christopher Columbus.

Q. Kristof Kolumbus.

13. Q. What year did the Pilgrims come to America, and where did they land?

V. Katerega leta so Pilgrimi prišli v Ameriko in kje so se izkrcali?

A. In 1620, and landed at Plymouth, Mass.

Q. Leta 1620, in izkrcali so se v Plymouthu, Mass.

14. Q. In that other important war has the United States engaged besides the Revolution and the Civil War?

V. Katerih drugih važnih vojn so se Združene države vdeležile razun revolucije in civilne vojne?

A. 1) In the Spanish-American War in 1898; 2) In the so-called Great War against the Central Powers, 1917—1918.

Q. 1) Špansko-ameriške vojne l. 1898; 2) svetovne vojne proti centralnim silam, 1917—1918.

15. Q. Have you read the Constitution, and do you believe in its principles?

V. Ali ste prebrali konstitucijo in verujete v njena načela?

A. Yes. (This is largely an individual matter.)

Q. Da. (Ta odgovor je odvisen od posameznika.)

Specific Questions likely to be Asked by the Local Court. Posebna vprašanja, ki jih sodišče utegne postaviti.

1. Who is the Governor of this State? Kdo je guverner te države?
2. Who is the Mayor of this city? Kdo je župan tega mesta?
3. In what County do you live? V kateri county živite?
4. What does the City Council do? Kaj dela mestni svet?
5. How many wards are there in your city? Koliko mestnih okrajev je v vašem mestu?
6. Who pays for the up-keep of the City Police? Kdo plačuje za vzdrževanje mestne policije?
7. Who pays for our libraries? Kdo plačuje za naše knjižnice?
8. Who can vote? Can women vote? Kdo sme voliti? Ali smejo ženske voliti?
9. Name some of the rights and duties of a citizen of the United States. Povejte nekatere pravice in dolžnosti državljana Združenih držav.
10. What is an anarchist? Kaj je anarhist?

PRISPEVKI IN APELI ZA RAZNE POMOŽNE AKCIJE.

Calumet, Mich. — V odpomoč moji bedi so mi poslali prostovoljne prispevke sledeča dr. SNP: St. 4: \$3.50, St. 215: \$5, St. 312: \$3, St. 319: \$2, St. 208: \$5, St. 300: \$5, St. 316: \$8, St. 418: \$5. — Društva bivše SDP so poslala: St. 3: \$3, St. 60: \$2.50, St. 121: \$5, St. 18: \$5, St. 93: \$2.20, St. 134: \$4. Vsem bratom in sestram se iskreno zahvaljujem v imenu moje soproge in najmlajših otrok za darove, ki so mi jih poslali ter s tem olajšali naš bedni položaj. Zahvaljujem vse, da bodo porabljeni z največjo previdnostjo v prid moji družini. — Math Urih.

Calumet, Mich. — S tem opozarjam člane društva Bratska sloga št. 62 SNP, posebno one brate, ki so bili radi zaprtje calumet-skih rudnikov prisiljeni po drugih krajih iskati si vsakdanjega zasluska in so zadržani oddaljeni od društvenega središča, naj se v vseh potrebah obrnejo na novo izvoljenega tajnika brata Johna Vidmarja, 2400 — C. St. Calumet, Mich. — Paul Shaltz.

Milwaukee, Wis. — Društvo Bratoljub št. 64 SDP, je s 1. januarjem spremenilo svojo številko in se bo nazivalo Bratoljub št. 234 SNP. V društveni odbor so bili izvoljeni sledeči: John Skrbil, predsednik 369 1st ave., John Mohorko, tajnik 403 So. Pierce st.; Math Kováčik, blag. 285 Hanover st.; Joe Repovž, zapisnikar 17—83 Woodlawn ave., W. Allis; dr. J. Stehanc, društveni zdravnik 286 1/2 1st ave. — Seje se bodo vršile vsako drugo nedeljo v mesecu in pričniale ob drugi uri popoldne, v Ilirija dvorani na 910 — 1st ave. Članstvo društva opozarjam, naj se v bodoče pogosteje udeležuje društvenih sej kakor dordaj. V letu 1922 se moramo malo bolj potruditi in prenehati z dosedanjim triletnim spanjem. Napredovanje je sedaj bolj omogočeno, ker imamo spet dovoljeno sprejemati nove člane v oddelke odrasle in za mladino. — John Mohorko, tajnik.

RUSKI POMOŽNI FOND J. S. Z.

XIV. Izkaz.

Bear Creek, Mont.: Nabral T. Miller; Po št. 1: J. Frechek, F. Lukman, J. Mantel, F. Peterlin, F. Oberstar in J. Lipce; J. Pasich 50c. — \$6.50.

W. Duluth, Minn.: J. Debelak št. 1; S. Malnarich in F. Kralj po 50c. — \$2.00. Vsi iz New Dulutha, Minn.

San Diego, Calif.: M. Miller in J. Schafer po \$1. — \$2.00.

Cleveland, O.: Po 50c: J. Franceskin, J. Metelko, A. Prebru in J. Mohorčič; A. Kocjan 25c; J. Kuhar in J. Brečvak po 15c; J. Petrich 10c. — \$2.55.

Beitid, Ill.: Nabrala Kancian in Kralj; M. Savje \$2; po \$1: K. Krall, J. Vidmar, M. Revan, J. Haukar, John Haukar, M. Plovich, J. Freile, P. Menschak, A. J. Kaiser, G. Malnar, M. Fudurich, M. Lubi; po 50c: J. Pintar, A. Mitrowsky in J. Turk. — \$15.50.

Girard, Ohio: Jugosl. socialistični klub št. 222 J. S. Z. — \$15.00.

Detroit, Mich.: Nabral L. Urbančič pri vsaki družbi sodr. J. Klaricha \$11.00.

Skupaj v tem izkazu . . . \$ 54.65 V izkazu od 17. dec. . . . 3,137.41

Skupaj do 31. dec. 1921 . . . \$3,192.06

Tajništvo J. S. Z.

BAKRENE KOTLE

Vsa potrebna oprema, Hydrometers, Mah Extract, Hmell, razne encense za izdelavo raznih se avstrijskih pilav: Romy, Brinjevac, Kimmell, kromje in druge. Vsiha po cenah.

VICTORIA SUPPLY CO., 654 Morton Bldg., New York

Kapital, vloge in prebitki znašajo blizu \$12,000,000.

PRODAJAMO denar v staro domovino.

Slovensko, hrvatsko, dalmacijo in istro. Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bolgarijo in Rumunijo. Jamšimo za vse poslani denar, enako kot pred vojno, da bode hitro in točno izplačan.

PRODAJAMO SIFKARTE NA VSE LINIJE. Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota do 8:30.

KASPAR STATE BANK, 1900 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILL.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jedno

Inkorp. 17. junija 19 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2687-89 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLIN.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$2.50 za leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$5 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.
Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Dotum v objavo n. pr. (Jan. 31-23) poleg valnega imena na naslovni strani da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravno, da se vam ne ustavi list.

BREZPOSELNOST JE PONEKOD ZLOČIN ZA ZAMORSKE DELAVCE.

Enid je mesto v Oklahomi. Brezposelnost je v tem mestu zločin za zamorske delavce. Pred nekaj tedni je en in dvajset brezposelnih zamorskih delavcev bilo prijenih zapustiti mesto. Drhal v baržunu in svili je našel po mestu lepake, da je bolj pametno za brezposelne zamorske delavce, da zapuste mesto, ker se jih lahko prikaže kaj neprijetnega. Eden in dvajset brezposelnih zamorskih delavcev se je zbal te grožnje in zapustili so mesto. Vsi brezposelni zamorski delavci se niso ustrašili grožnje in ostali so v mestu. Nekateri pa niso imeli denarja, da ga zapuste. Nekaj tednov se ni nič zgodilo. Neka večera je pa drhal v baržunu in svili pograbil brezposelnega delavca Walter O'Baniona in ga odvedel s silo mesta. Tukaj je drhal najprvo neusmiljeno bičala zamorec, na kar ga je še povaljala po smoli in kurjem perju. To se ni zgodilo v "divji" Mehiki, o kateri poročajo nekavzarsko časopisje, da človek ni varen svojega življenja, ampak odigralo se je v državi Oklahomi, ki je delni in v kateri imajo sodnike, državne pravdnike, šerife, deputije, policaje, milico, svojega gubernerja, župane itd. Tam tudi niso naseljeni "divji" mohamedanci, ampak poleg pesti židov in svobodomislecev tvorijo romo večino kristjani, ki bi se čutili takoj užaljene, ako kdo dvomi o njihovem krščanstvu.

Zamorec je seveda naš bližnjak ravno tako kot belotni ljudje. Ljubi svojega bližnjega kot samega je Kristijan glavni nauk. Kristjani v Oklahomi so pa pretepli svojega bližnjega, ker je bil brez dela. Iz ljubezni tega so storili, kajti bičani in po smoli in kurjem perju poljani zamorec je rekel, da je tako strahovito tepen, da koža visela raz njega in da ima strašne bolečine.

Postave tudi ne dovolijo takega početja. Pravzaprav se prepovedujejo!

Kaj torej dogodek uči, ki ga je doživel brezposelni zamorec O'Banion v Enidu, Okla.?

Da tam živi svojati, ki ne se ne ozira na obstoječe povelje in ki se po vsi krivici nazivlje, da je kristjanska. Po ti bo treba tje učitelje, da jo civilizirajo, ker se taki dokli dandanes več ne dogajajo tudi med divjaki v centralni Afriki.

KAKŠNI LJUDJE POSTAJAJO RUDNIŠKI NADZORNIKI!

Obravnava pred sodnikom Dewom v Kansas Cityju, pri kateri je šlo za sodnijsko prepoved proti Lewisu njegovim opornikom, je pokazala, kakšni ljudje postajajo rudniški nadzorniki.

Zašlihan je bil neki James Sherwood, rudniški nadzornik v Kansasu. Pri obravnavi se je dokazalo, če on ne, da ni plina v rudniku, morajo rudarji v rudnik, če av drugi dokažejo, da se v njem nahaja nevaren plin. To se rudarji protivijo njegovi odredbi, tedaj so zastavili.

Cudna je res taka logika. Kajti po taki logiki lahko zaupa rudniški nadzornik rudarjem v Kansasu, da bodo poskakali v globoko vodo, če pa tega ne store, so v karji. Taka logika pa kaže, kako visoko ceni ta rudniški nadzornik življenje rudarjev.

Rudniški nadzornik Sherwood menda še ni čital zgozvine Združenih držav. Neznano mu je mogoče, da je nekdo velika državljanska vojna v Združenih državah, ko je bil predsednik Združenih držav Abraham Lincoln. Takrat je bila telesna sužnost odpravljena.

Dandanes se mnogo govori in piše o poameričanju tujezemskih delavcev. Ali bi ne bilo umestno, če bi rudniškega nadzornika obiskali učitelji in ga poameričanili, da bi poznal saj najbolj enostavne resnice iz zgozvine Združenih držav. Po našem mnenju bi to prav nič škodilo, ako se taki državni uradniki podučijo tudi kase o stvareh, ko že nastopijo službo, o katerih bi morali podučiti, preden so nastopili svojo službo.

Za državo Kansas ni častno, če ima v državnih službah, ki mislijo, da je telesna sužnost še vedno uvedena v združenih državah. Take ljudi je treba podučiti ali pa izgnati iz javne službe, kajti do danes še ni bilo nikjer ustaljeno pravilo, da tisti postane državni uradnik, ki največji ignorant.

TRIDESET CENTOV NA TEDEN!

TAKE MEZDE SE PLAČUJEJO POD BRITSKO VLADO.

Imperialistične poteze za suženje ljudstva v šarki luči.

Sydney, N. S. Wales. (Feder. Press). — Zlostne razmere postoje na otoku Nauru, nahajajočem se v Severnem Pacifiku, ki ga je liga narodov izročila Avstraliji.

Na tem otoku leže bogate plasti fosfata. Delo izvršujejo domaćini, ki prejema "kraljevo" mezdo — trideset centov na teden. To je pravi suženjski sistem, ki ga izvaja avstralska protidelavska vlada proti volji avstralskega ljudstva.

Ko so bili Nemci prepovedani s tega otoka v letu 1914, je delalo na otoku sedem sto Kitajcev in dve sto Kanakov. Plačevali so jim po \$7.68 na mesec, en dolar na gradnje na mesec in poleg so prejeli vsi potrebne hrane.

Ko je otok postal lastnina drugih, to je britskega imperija, se je izvršila tudi velika sprememba. Bogato fosfatno polje je bilo razdeljeno med Britanijo, Avstralijo in Novo Zelandijo. Da se doseže pri izkoriščanju fosfatnega polja največji dobiček, je bil uveden pravi suženjski sistem.

Prišli so novačiti domaćine na drugih otokih, da delajo na Nauru. Plačujoči jim trideset centov na teden ali dolar dvajset centov na mesec. To je manj kot ena šestinka mezde, ki so jo plačevali Nemci kitajskim kulijem pred izbruhom svetovne vojne. V takih razmerah morajo postati nezadovoljni tudi krotki domaćini, kajti na mesec se jim izplača le osem in štirideset centov mezde. Ostalih dva in sedemdeset centov pa obdrže, dokler pogodba za delo ne poteče, ki traja do dveh ali treh let. Ta denar se jim odtrga, da domaćine priklenejo na delo, ker se boje, da ubeže.

Sistem je tak: Agencije nanašajo na bližnjih otokih domaćine po najnižji mezdji z namenom, da se odpravijo z otoka boljše plačani Kitajci in Kanaki. Britski upravitelji otoka tako tolažijo "demokracijo" na Nauru, da prisilijo domaćine delati ves mesec za dolar dvajset centov.

Domaćini seveda niso vajeni težkega dela kot Kitajci, da nalože po pet ton fosfata na voz. Nastanjeni imajo te domaćine kot govejo živino. To se pravi, da jih imajo nastanjeni v malih uredah. Navihani administratorji so pa napravili še druga opazovanja. Tako so se na pr. prepričali, da domaćini ne jedo toliko mesa kot Kitajci in znižali so odmerek mesa Kitajcem. In tako so znižali odmerek mesa na en funt na dan in za pet oseb.

Posledica takega ravnanja so bile stavke in nemiri. Pri nekem takim nemiru so bili domaćini ranjeni. Kitajci so kaznovali z ostrimi kaznimi. To je še bolj povečalo sovraštvo.

So pa še drugi vzroki, ki povzročajo nepokoje. Upravitelji so odločili, da znižajo Kitajcem zabave. Kitajci so namreč prejeli iz Kitaja dva tisoč dolarjev in zgradili so svoje gledališče, da se zabavajo po svoje. To zopet ni bilo všeč oblastnikom na otoku. Dasi ravno je gledališče popolna lastnina Kitajcev, so odredili, da se zapre.

Moskiti in podgane so v takem številu na tem otoku, da tvorijo pravo nevarnost za zdravje. Lani je izbruhnila kužna bolezen na otoku, ker se zdaj zanemarijo vsi zdravstveni predpisi in umrlo je tri sto petdeset kulijev.

In tako se je godilo, da se je na otoku Nauru uvedla sužnost najtemnejše vrste, da lahko britski, avstralski in novozelandski kapitalisti vlečejo masne dividende. In vse se vrši pod človekoljubno patronanco lige narodov.

Cita, obkoljena z detektivji, dospela v Pariz.

Pariz, 10. jan. — Bivša avstralska cesarica Cita je danes dospela v Pariz kakor ujetnica. Cita je na potu v Švicco k svojemu bolnemu sinu. Ko je prestopila francosko mejo, je dobila spremstvo tajnih policajev, ki skrbijo, da Karlova žena ne pride v dotiko z avstralskimi in ogrskimi monarhisti.

VELEBIZNIŠKE LUMPARIJE.

Podporniki Fordneyjevega tarifa so podpisali brzojavko s Fitzpatrickovim imenom.

Chicago, Ill. — Velebizniški interesi se ne ustrašijo nobene reči, ako služi njih interesu. Ako čitamo zgodovino delavskega gibanja, se prepričamo, da so se velebizniški interesi poslužili marsikatega sredstva, ne bomo pa našli, da so se poslužili falsificiranja podpisov. Falsifikat je, če kdo podpiše ime katerega drugega človeka v važni zadevi pod brzojavko, kot je falsifikat, ako kdo podpiše ime drugega človeka na ček.

Pred nekako dobrimi tremi tedni je John Fitzpatrick, predsednik Delavske federacije v Chicagu, prejel iz Bele hiše, Washington, D. C., pismo od Hardingovega tajnika, v katerem se potrjuje sprejem brzojavke z dne petega decembra 1921 in da se predsednik obrne na kongres, da sprejme tarifno predlogo.

Fitzpatrick je seveda takoj odgovoril in povedal, da se on ne spominja, da je kdaj poslal brzojavko v tej zadevi predsedniku Harding.

Na to je Fitzpatrick zopet prejel pismo od predsednikovega tajnika in v pismu je bil citiran telegram, ki je bil podpisan s Fitzpatrickovim imenom. Brzojavka se glasi:

Chicago, 5. decembra. Predsednik Harding. Bela hiša, Washington.

Delavstvo vseh strok v Čikaski delavski federaciji odobrava ameriški ocenjevalni načrt za tarif. — John Fitzpatrick, predsednik Čikasko delavske federacije.

Fitzpatrick je po tej informaciji odgovoril vladno in tudi odločno, da ni nikdar odposlal brzojavke take vsebine in da je nekdo hotel predsednika napačno informirati, kako sodi delavstvo, organizirano v federaciji o tarifu.

Ta dogodek je značilen, ker nam razkriva, kakšnih metod se poslužijo privatni velebizniški interesi, da dosežejo svoj namen.

BOJ PROTI INDUSTRIJSKEMU SODIŠČU V NEW YORKU JE PRIČEL.

Delavski voditelji obsojajo predlogo.

Albany, N. Y. Newyorška državna delavska federacija je pričela z bojem proti predlogi, ki naj ustanovi prisilna razsodišča v državi New York. Izdan je oklika na vse lokalne organizacije, da naj vpošljejo proteste državnim poslanecem in senatorjem.

John M. O'Hanlan, predsednik legislativnega komiteja federacije, pravi, če bo prisilna inkorporacijska postava sprejeta, tedaj bodo ustvarjene neprenesljive gospodarske razmere za sedanjo in še nerojeno generacijo. Po njegovem mnenju bodo ustvarjene gospodarske razmere, ki onemogočijo miren preobrat. Podjarmljenje postane resnica, dokler se delavci v bodočnosti, ki bodo brez imetka, ne dvignejo v revolto.

Ravno tako je obsodil to predlogo Centralni obrtni in delavski svet mesta New Yorka. Ta svet apelira na delavno ljudstvo vseh strok, da se podvzamejo pravilni koraki takoj, s katerimi naj se prepreči sprejem te predloge.

Eksekutiva Državne delavske federacije je sprejela tudi zaključek, ki odobrava priporočila odveta Undermyerja za izravnavo spora med stavbinskimi podjetniki in delavci v New Yorku. Eksekutiva priporoča organizacijam stavbinskih delavcev, da sprejmejo svoja pravila, da lahko sprejemajo Undermyerjeva priporočila.

FOSIL ČLOVEKA NAJDEN V PREMOKU.

Parsons, Kans. — V starem premogovniku v Welshu, Okla., so rudarji pred nekaj dnevi našli fosil (okamenino) čudnega stvora. Veščaki, ki so prvi preiskali fosil, pravijo, da je človek. Fosil je šest čevljev dolg in lobanja je toliko razvita, da se lahko sodi, da je človeška. Najdbo so poslali v Smithsonian Institute v Washingtonu.

GIBANJE V INTERESU DELAVČEVEGA ZDRAVJA.

NAČRT SO IZDELALI PLESKARJI, SOBNI SLIKARJI IN DEKORATERJI.

To je prvi resni korak za ohranitev delavčevega zdravja v Ameriki.

New York, N. Y. — Na delavca ne preže v industriji le vsakodnevne nevarnosti, ampak je podvržen tudi raznim strokovnim boleznim, ki niso bile poznane, dokler se industrija ni razvila do sedanjih mej. To resnico je spoznalo tudi sedem tisoč pleskarjev, sobnih slikarjev in dekoraterjev, ki so organizirani v sedmih lokalnih organizacijah, pripadajočih k centralni organizaciji International Brotherhood of Painters, Decorators and Paperhangers. Delegatje teh organizacij so se sešli na skupnem sestanku, na katerem so sprejeli določen in definitivni načrt za obrambo zdravja svojih članov. To je prvi korak, ki je bil podvzet po delavskih organizacijah v Ameriki v tej smeri. Po tem načrtu se ustanovi delavski zdravstveni biro, ki ostane pod kontrolo organizacij. Vsak delavec si bo dal najmanj enkrat v letu preiskati zobe. Družine članov in člani prejmejo zastoj zdravniške nasvete. Zdravstveni biro bo zbiral podatke o nevarnostih, ki preže na delavca v podobni strokovnih boleznih. Ti zbrani podatki bodo služili, da se opozori strokovno organizirano delavce na nevarnost, ki prihaja od strokovnih bolezni. Zdravstveni biro bo organiziral, kjerkoli bo mogoče, zdravstveni odbor v lokalni organizaciji.

S tem pa naloga delavskega zdravstvenega biroja še ni končana. Njegova dolžnost je, da poduči delavske odbore, kakšna preventivna sredstva naj zahteva v tovarnah proti strokovnim boleznim.

Sobni slikarji in pleskarji so podvrženi pri svojem delu raznemu zastrupljenju, ker so barvam primešani razni strupi in človeškemu zdravju škodljive kemikalije, ki razjedajo zdravje delavcev. Ako se delavce pravočasno opozori na nevarnost, ki prihaja od takega zastrupljenja, tedaj se bolezen še odvrne. Navadno pa ni nikogar, ki bi delavca opozoril na prihajajočo nevarnost, dokler delavec sam ne občuti, da je pričel hirati in gre k zdravniku. Takrat je seveda že navadno prepozno. Legislature in mestni sveti store malo ali pa nič za ohranitev delavskega zdravja. To resnico so spoznali pleskarji in sobni slikarji in ustanovili svoj zdravstveni biro.

Več zdravniških specialistov, ki so na dobrem glasu, industrijske stročnice so obljubili, da bodo dajali nasvete zastoj.

NEWBERRY PRED SENATOM.

Washington, D. C. — Truman H. Newberry, senator iz Michigana je ital pred senatom, da se zagovarja na obtožnico, da se je poslužil v volilni kampanji nemoralnih sredstev, da je bil izvoljen senatorjem. Ta nemoralna sredstva postojajo v izredno visoki vsoti denarja, ki je bila zanj izdana v volilni kampanji.

Newberry je čital svoj skrbno izdelan zagovor, na kar je seveda moral odgovorjati na stavljena vprašanja od strani senatorjev. Senator Newberry je izjavil, da je popolnoma nedolžen in da ni vedel koliko denarja je bilo izdane za njegovo izvolitev v volilni kampanji, dokler ni po končani kampanji izvedel, da je bilo potrošenih okoli \$195,000.

Prijemala sta ga senatorja Thomas J. Walsh in John Sharp Williams. Posebno zadnji senator se ga ni dotaknil z rokoviciami, kajti rekel je: "Ali se nahaja tako daleč, kot sega moj glas, človek, ki to verjame? Strašno reč je, da se žentilman obtoži krivoprišežništva. Ali verjamate? Vi veste, da je zvižčno kot pekel!"

Njegove besede so nanašale na poročilo Newberryja.

Prvi dan ni prinesel še nobene odločitve. Galerije so bile izredno natlačene, kajti ljudstvo je bilo radovedno na obtožnico in zagovor.

METEORITI.

Konferenca za konferenco. Od kar so kapitalistični vladarji prenehali s klanjem pred tremi leti, se konferenca drži konference. Razine konference zdaj tu zdaj tam. In cilj vseh konference je, kako bi vladarji postavili bankrotiran kapitalistični sistem nazaj na noge, toda kako, če mu je pa vojna polomila noge? Politične, razorožitvene, paciifčne in ekonomske konference. Konference in konference.

Vse te konference so gnojni izpuščaji in turi na gnilem telesu kapitalistične družbe, ki počasi umira in katere vsi mazači stare diplomacije ne ohranijo pri življenju.

Lloyd George je svoječasno rekel, da z "boljševskimi morilci v Rusiji" noče nikdar imeti nobenega opravka.

Ravno ta Lloyd George je pred nekaj dnevi urgiral priznanje ravno tistih "boljševskih morilcev". Ako so danes vredni priznanja, so bili tudi takrat.

Izobčenje Trockija iz židovske cerkve, o katerem poročajo časopisi, je docela podobno ekskomunikacijskim ceremonijam, s katerimi se je odlikovala katoliška cerkev v preteklosti. Razlika je le ta, da Trockij ne bo sežgan na grmadi kakor so bili izobčenci iz katoliške cerkve. Rimski cerkev danes ne dela več tega, ker ve, da so njene ekskomunikacije brez vpliva, odkar so minuli časi svetih grmad. Trockij se požvižga na farso izobčenja. On sploh ni bil noben žid v verskem oziru. Njegova krivda pa ni, če je bil rojen iz židovskih staršev, kakor ni Kristusova krivda, da je bil židovske matere sin.

Ukrasti \$1,000,000 je ženjalnost.

Ukrasti \$500,000 je modrost.

Ukrasti \$50,000 je nesolventnost.

Ukrasti \$25,000 je litigacija.

Ukrasti \$10,000 je nerednost.

Ukrasti \$5,000 je korupcija.

Ukrasti \$1,000 je goljufija.

Ukrasti \$100 je tatvina.

Ukrasti \$50 je velestatvina.

Ukrasti \$10 je strašna tatvina.

Ukrasti \$1 je nezaslišana tatvina.

Vpričo tolikih ropov in umorov, ki se dogajajo dnevno pri belem dnevu in ponoči v vseh ameriških mestih, mora človek priti do zaključka, da roparji čitajo tiskovine, ki zagovarjajo odprto delavnico. Drugače si ne moremo razlagati velikega uspeha roparske obrti.

Ententni imperialisti so slovensko izjavili, da ima Rusija lahko vladno kakršno hoče. Povest o lilei in "kisle" grozdu je vsem znana.

Ako ne bo kaj kmalu vesti o revoluciji v Mehiki ali na Portugalskem, se bo leto 1922 slabo postavilo svoje prve dni.

Listi poročajo, da sta v Washingtonu dva ruska atašaja, ki na razorožitveni konferenci neuradno zastopata bivšo carjevo rusko vladu.

Ako se reporterji potrudijo, mogoče najdejo v Washingtonu zastopnike bivših vlad Napoleona Prvega, sultana Sulimana Prvega, cesarja Franc Jožefa in rimskega cesarja Kaligule.

Prvi ogrski poslanik v Ameriki bo grof, ki je pred štirinajstimi leti poročil hčer ameriškega milijonarja Vanderbilta.

Pred par meseci je bilo poročano, da je ameriška vlada obvestila nekakega socialista kot poslanika v Washington, ker vsak tak poslanik je "persona non grata".

Najboljši komentar k temu so sledeči Zupančičevi verzi:

Spoznal sem jo po njeni dlačici, po njeni tačici...

V današnji družbi je tako, da za vsako kulturno delo, ki ga izvrši, dobi nekulturno zahvalo.

Slučica iz Joliet: Po čem je danes hlebec žganja? — Po pet in pu!

2657 S. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

OFICIJELNA NAZANILA

S. N. P. J.

RAZPIS SLUŽB.

Glasom sklepa se je glavnega izvršnega odbora SNPJ, ki se vršila v mesecu oktobru 1921, teče z 31. decembrom 1921 služna doba vsa oseba vposledje pri S. N. P. J. Glavne odredbe za službeno dobo 1922—23 je izvolila združitevna konvencija in ti odborniki imajo ločati, kdo bo vslužben pri službi za to dobo. Glasom tega torej postaviti osebo na sledeča mesta:

Službo vrhovnega zdravnika. Dolžnost vrhovnega zdravnika je pregledati prošnje za pristop, prošnje za odškodnine in odpravnine, vse erarijske nakaznice in sumljive inšitke nakaznice; nadalje mora ti nasvete gl. uradnikom, kar se to zahteva, in pisati zdravne članke in nasvete za glasilo "Prosveta".

Službe treh pomočnikov v glavni uradu. Prošilec za to službo mora biti zmožni in znanstveni, pisati morajo znati na latinski stroj in zmožni morajo biti slovenskega in angleškega jezika.

Služba prvega pomožnega uradnika. Prvi pomožni uradnik mora biti izkušen v uredniških poslih, sposoben, da lahko vsaki čas domača ali opravila službo gl. uradnika.

Služba drugega pomožnega uradnika. Prošilec za to službo mora imeti dovolj izobrazbe in sposobnosti za častnikarstvo in sposobna mora biti, da v slučaju potrebe domača prvega pomožnega uradnika.

Služba pomožnega upravnika. Možni upravnik mora biti zmožni slovenskega in angleškega jezika, pisati mora znati voljno na pisalni stroj, imeti pa nekoliko znanja v knjigovodstvu in sposobnosti, da nadzira glavne upravnike, kadar potrebuje.

Prošilec za gorinavedene službe mora zglasiti najkasneje 25. januarja 1922, to je do 10. prične letna seja gl. odbora. Prošnje morajo biti pisane, navesti je treba zmožnosti. Prošilec za vrhovnega zdravnika naj navede plačo, ki jo zahteva za svoje delo, plače drugih uradnikov se pa ravna po liki lestvici.

Prednost za te službe imajo člani S. N. P. J. in člani delavskega društva. Glasom pr. S. N. P. J., smejo biti vposledje enotni samo unijaki delavci, ki torej sprejme službo pri službi, mora biti ali pa takoj po član unije dotične stroke.

Prošnje naj se pošljejo na glavni tajništvo enote in gl. tajnik bo predložil seji glavnega odbora v odobritev.

Vincent Cinkar, predsednik S. N. P. J.

PODPORO STRAJKARJEM V DRŽAVI KANAS SO DARO. VALI SLEDILO:

Vincent Cinkar \$2.00, Mat. J. Turk \$2.00, Blaž Novak \$2.00, Stanko Žele \$1.00, Peter \$1.50, Jos. Zavertnik, st. \$2.00, Ivan Molek \$2.00, Andrej \$2.00, Philip Godina \$2.00, Jos. Vojtech \$2.00, Albina L. \$2.00, Drago Kovačič \$1.00, Leopold Medvedšek \$0.50, Joe K. \$5.00. Skupaj \$25.00. Vsi v zbiranju, Ill.

Poslano na sobrata Leo Junko, Yale, Kans., da razdeli med najtežje stavarke.

Ako želi kdo se pomagati s kamni prispevki našim bratom v ansasu, ki valed dolgotrajne avke tripe pomajkanje, naj poje prispevke na spodaj podpisanih naslov. Ti bratje se borijo resnaško in ostali so kljub ponujkanju in kljub šikanam in presaljanju od strani oblastnih vstrajni v boju za svoje pravice in za pravice vsa delavstva. Njih boj je naš boj in njih naga je zmagala nas vseh, zato jih naj podpiramo in jim pomagamo, kakor le more!

Vincent Cinkar, predsednik S. N. P. J.

SLIKE IZ NASELBIN.

Johnston City, Ill. — Zastonj so bile vse solze, ki jih je pretakala marsikatera družina v minulnem letu in ravno tako so zastonj danes. S premembno leta se položaj za nas delavce ni spremenil in se tudi ne bo dokler nas bodo tlačili podjetniki. Pred kakim mesecem sem pisal, da ni dopisov iz naše nasebine, a izkazalo se je, da danes ni več upravičena taka sodba.

Pred dnevi, ko sem se vrnil domov, sem videl, kako se je pred hišo rojaka ustavil voz. Midil sem si, da si je rojak naročil pivo ali kaj podobnega, toda ni tako, le opazil sem, da sta spravljal dva rojaka z voza svoje stvari, torej sta se k nam priselila. Zelim novina peclarjema mnogo uspeha pri nas.

Na božični dan lani je prišel v našo nasebino k svojim prijateljem na obisk Charlie Kovač. Kmalu po njegovem prihodu smo spoznali, da je njegovo vedenje nekako sumljivo in prišli do zaključka, da se mu blede. Takoj drugi dan smo brzojavili na glavni urad enote, če je dotični rojak član SNPJ in dobili odgovor, da je pristojen k društvu SNPJ v St. Louisu. Naše društvo je isti dan ob šestih uri in pol zvečer sklicalo sejo, da se ukrene, kako pomagati bratu. Izvolili smo dva člana, da ga spremita v bolnišnico v St. Louis in dasta obvestilo društvu, kateremu pripada bolnik.

Tako, dragi rojaki, imate lep pogled, koliko je vredna pomoč v nesreči. Res je, da ima človek, ko je zdrav dovolj prijateljev in dobrih znancev, ko ga enkrat obliče nesreča, se najlažje odtrgajo prijatelji in znanci in človek je brez pomoči in prijateljev še toliko bolj noreen.

Ko sem bil še pred nekaj meseci v Maynardu, O., sem govoril z rojakom, ki mi je na vso moč zatrjeval, da slovenska društva niso prav nič vredna in so samo za napravljjanje stroškov delavstvu. Dalj časa, je rekel, da je bil član pri JSKJ in ko je bil bolan, ni dobil nikake podpore. Govoril sem mu, da se mogoče ni ravnal po pravilih, a o tem ni hotel nič slišati, temveč samo trdil, da so društva za nič. Če je človek brez sredstev ko zbolil, tedaj pa so na razpolago deželne bolnice, ki so brezplačne, mi je rojak zatrjeval, kar pa po mojem mnenju ni pravilno. Če bi se res dobila v službi nesreče podpora v deželni bolnici, kako pa mora biti tam življenje za siromaka, ko ga ljudje prezirajo gledajo kakor tuja in mu s težavo odrinejo kakor beraču milostno hrano. Če ima človek društvo, katerega člani se zanj brigajo in ga po možnosti v bolnišnici obiskujejo, tedaj tudi upravitelji bolnišnice bolj gledajo na bolnika in tako je možnost dana, da lahko zopet ozdravi. Toda to je še samo bolezen, koliko pa je drugih nesreč, ki vsak dan lahko zadenejo človeka, ki je največji revež, ako nima v svoji nesreči pokrovitelja — dobrega podpornega društva. Zato rojaki, pristopajte k SNPJ. — Fr. Tehovnik.

Scotts Run Hollow, W. Va. — Med revnim delavskim ljudstvom vlada tu kakor večinoma povsod širom Unije velika revščina, povzročena največ valed netoposlenosti. Premogovski podjetniki si posebno v sedanjem času na vso moč prizadevajo, da bi zatrli organizacijo U. M. W. of A. Tukajšnja premogovna družba Davis Coal Co. poseduje v bližnji okolici sedem rogov. Dne 23. decembra je ustavila vsak obrat v rovi št. 1 in 2, v katerih so delali člani lokalne rudarske unije št. 4775, 17. distrikta. Družba ni hotela v rovu št. 2 priznati "check off" sistema. Rudarji v rovu št. 2 so bili organizirani v lokalni uniji 4774 a so se združili s podružnico št. 4775. V omenjenih rovih se lahko vozi premog iz enega rova v drugega, zato sta se obe lokalni postaji združili v eno. Tako zvanemu "open shopu" nismo na ta način dali prilike, da bi se upeljal.

Predzadnji terek je družba zabila rova št. 1 in naznanila, da bo v rovu št. 2 pričela obratovati s neunijakimi delavci ter bo plačevala po lestvici, ki je bila v veljavi leta 1917. Zbralo se je več premogarjev takoj naslednjega dne, približno 300 po številu, ki so se podali do rova št. 2 ter hitro zabili rova

deskami. Superintendent je seveda takoj protestiral, a pomagalo ni nič. Tudi si ni mnogo prizadeval, ker bal se je za svojo kožo.

Rudarji so nato odkorakali na cesto, kjer so imeli kratko posvetovanje ter sklenili odkorakati do novih rogov, ki so bili pred nedavnim časom odprti in so seveda neunijaki. Njihov namen je bil, da bi organizirali neunijake rudarje, kar pa se jim prvi dan ni posrečilo. Sklenili so nadaljevati svojo agitacijo in naslednji dan se je zopet zbralo kakih 300 unijakih rudarjev, ki so se podali okoli 3 ure popoldan k neorganiziranim rudarjem. Razen treh premogarjev so bili vsi v omenjenih rovih veseli, da so prišli k njim unijaki rudarji, upravitelj rova pa je vprašal prisilce, kaj želijo. Vodja unijakih premogarjev, ki so prišli, da organizirajo rudarje v novih rovih, mu je pokazal pogodbo za sprejetje v junio, katero naj bi vsi neorganizirani delavci podpisali. Upravitelj rova ni imel proti temu in ukazal, naj grejo med njegove ljudi in pobirajo podpise za pristop k organizaciji U. M. W. of A. On sam je rekel, da nima nič proti organizaciji in kakor hitro dobijo poslovnice, da bo pogodbo tudi podpisal.

Tako so sklenili organizirati rudarji, da se bodo podali tudi po drugih bližnjih še neunijakih rovih in bodo delovali toliko časa, da bo do zadnjega vse pristopilo k organizaciji.

Gilbert Davis Coal Co. je nato naznanila, da bo rova št. 1 pričel obratovanje in da bodo delavci prejeli mezo po pogodbi, a rova št. 2 bo ostal zaprt. Prišlo se je zopet pogajanje z družbo. Udale se je, a ne popolnoma, od tega ne more odstopiti, da ne bi kolektala vseh unijakih prispevkov "check off" sistema iz rova št. 2. Premogarji se pa tudi ne udao in sklenili so, da ne gredo na delo, dokler se družba ne uda popolnoma in ugodni zahtevam, do katerih je delavstvo potom pogodbe upravičeno. Kako se bo ta stvar razvijala, bom poročal prihodnjič.

Apelirani na rojake, naj ne hodijo za delom v okolice Morgantowna in Star Cityja. Posebno oni, ki niso člani U. M. W. of A. naj izostanejo. V tukajšnjem lokalnem listu sem čital, da nameravajo pričeti z "open shopom" po vseh rovih v tukajšnji okolici, ki jih je 18. To se jim ne bo posrečilo. Že sedaj pri vsakem poskusu so lahko videli, da z nami ne opravijo ničesar več po svoje. V organizaciji stoji tukajšnje delavstvo trdno kakor skala, saj izkušnja je imelo dovolj, da se je izužilo. "Svaka sila do vremena", pravi hrvaški pregovor in naš moto je: "Vsi se enega, eden za vse". V Zapadni Virginiji se sedaj kuha in zavrelo bo med delavstvom in kapitalističnim podjetništvom. — Lustik.

Radley, Kans. — Sedaj po Novem letu bo tudi naše društvo "Spoznanje" nekaj na boljšem, in sicer na članih bivše SDPZ, ki je imela društvo v bližnji nasebini Ringo. Rojaki od tu, ki so bili pri zvezi, bodo gotovo sedaj pristopili k našemu najbližnjemu društvu SNPJ, kar je samoočeno umevno, da je velika korist za njih, ako so v slučaju potrebe v bližini podpornega društva. Tudi je društvo "Spoznanje" št. 72 dobilo sosedno društvo Ljubljana št. 73 SNPJ v Barbertonu, O., katerega smo pogrešali v imeniku že okrog 10 let.

Po združitvi je naša naloga, da gremo na skupno delo za pridobivanje čim več novih članov in ko za Prosveto, tako dolgo, da bo list Prosveta v vsaki slovenski hiši.

Dne 2. januarja je umrl rojak Alojz Brate po daljši bolezni. Bil je v postelji od 24. novembra lani, a končno je podlegel zavratni preletarski bolezni — sušici. Bil je doma iz St. Janža na Dolenskem in zapušta tu soprogo, 11 mesecev starega sina, očeta, v domovini pa mater, enega brata in sestro. Pokojnik je bil član SSPZ, katere društvo mu je priredilo lep pogreb. Spreveda so se udeležili tudi člani društva "Spoznanje" in člani rudarske organizacije. Da je bil pokojnik priljubljen med tukajšnjimi rojaki je dokaz številna udeležba pri pogrebu in mnogo venecv položenih na krsto.

Pokojni Louis je podlegel v najtežji dobi, star 28 let. Padel je kakor jih je padla pod sedanjimi težkimi razmerami že mnogo in

bodo še padali, dokler tega delavca sami ne bodo prepričali. Hrekanje sožalje pokojnikovi soprogi in očetu, ki je imel še zaporedoma tri tako žalostne božične praznike. Pred dvema letoma mu je umrla hčer za influenco v stari domovini in je dobil poročilo ravno na Božič, pred letom mu je umrl starejši sin nekje v Oklahomi in sedaj njegov najljubši sin, katerim sta vedno živela skupaj. — Frank Bugaj, predsednik društva št. 72.

Springfield, Ill. — Kolikor sem informiran je v okolici Springfielda 16 premogorov, po katerih večinoma delajo samo od 1 do 3 dni v tednu. Nekaj je tudi opuščeni in le malo jih je, v katerih se obratuje vsak dan. S tovarnami ni nič hujše. V največ njih se dela samo s polovičnim časom, ne katere so pa sploh zaprte. Listi poročajo, da je v Springfieldu samem do osem tisoč ljudi brez dela, kar je dovolj veliko število za tako malo mesto kot je Springfield. — Joe Kren.

Claridge, Pa. — Sedaj smo v "novem" letu, katerega smo nastopili brez vseh formalnosti kot je bilo v navadi v tistih "mokrkih" dnevih, katerih ne moremo kar tako pozabiti. Ni bilo mnogo tistega nabijanja in jecanja sliki, in tudi kompanijski čuvaj je bolj na kratko potegnili za piščal na tipeljno. Edini, kateri se je še stare navade držal je bil meznar pri tukajšnji poljski cerkvi, kajti prišlo je vsekakor za njegov zvonec skoro do zgodnje jutranje ure. Drugače se nam vkljub vsem tem nedostatkom obeta to leto kakoršno želimo.

Čez delo zadnjih par tednov ne moremo preveč govoriti; če tako ostane bomo lahko zadovoljni, ker ne le da bi gledali za kako postransko obrt; če bomo rabili pamet, prišli bomo tudi še kake groše. Kolar, ilic in druge rebarije imamo še na kupe; da si je ta obrt ena najbolj imenitnih, vendar v lep malo donaja. Sedaj bomo morali bolj gledati na našo orodje, kot ogugane ročaje pri kramph, ostrino sekir in rjo pri naših lopatah.

Pred časom sem čital v "D. S.", kateri list se tudi nahaja pri nas, kako neke opisuje naše razmere in dostavlja, da se večina nas misli izseliti pred pomladjo, ako se položaj ne izboljša. Da, vraga, kam se boš pa izselil, ker povsod je tako; malo ali nič boljše, da v mnogih oziroma slabše kot je tukaj. Toda, čez par tednov upamo bo drugače ne le pri nas, ampak tudi drugod. Saj čitate vsak dan, koliko blaga so že in bodo boljševiki naročili od kar so naše države sklenili s njimi trgovinsko pogodbo, ter tudi Jugoslavija je naročila nekaj lokomotiv in par tisoč vagonov. Vidite, za izvršitev vseh teh naročil je treba premoga, kateri pride prvi v poštev.

Ta teden se je mudil pri nas zastopnik Prosvete br. Anton Oček. Dobil je mnogo naročin in obenem se je tudi imel priliko na lastne oči preprčati o napredku in inteligenci rojakov v nasebini. Priporočal bi tudi drugim nasebinam, da nas posnemajo in ga podpirajo in gredo na roko z naročnino listov, katere on zastopa to so: Prosveta, Proletarec in Čas.

Na zadnji seji dr. "Bratoljub", so se delili članom stenski kolektarji, in nekateri jih še prevažali niso mogli. Odbor jo je dobro pošinil s sliko, katero nam kolektar predločuje. Da si je ime umetnika na sliko nečutiljivo, vendar mialim, da jo je napravil Slovenec in tu v Ameriki, todaj naš produkt in nekaj kar se nam ni treba aramovati pokazati javnosti. Dosedaj, kot je nam znano, se je le malokdo ukazal kaj pridna na tem polju v Ameriki. Ribe, kot čelna stran prvega "Glasila", naše enote in poznaje tudi list za kampanjo milijonskega fonda, se niso mnogo razlikovale od onih, katere smo videli na febeljnih panjih v stari domovini. Upan, da bo letošnji jednotin stenski kolektar dobro služil svojem namenu ne le da bo mesec za mesecem kazal članom pot do izpolnjevanja njih dolžnosti, ampak tudi neprekosljiva reklama naše enote.

Na zadnji seji sem mislil, da bo kdo vzel klobuk v roke in šel okrog za Proletarec nabirati par

"nikeljnov" z ozirom na moj zadnji dopis. Najbrže so "pozabili", ampak to pride na vrsto prihodnje. Sicer to ni nič, ampak škodljiv spodbudi se, da se malo pokasimo, če tudi le z malo vsoto.

Naš konsum se še dobro drži pa kaj bi se ne, saj še naši mali trgovci lahko izhajajo s svojimi družinami 7-8 glav in poleg tega je pa še opaziti pri njih, da lastujejo to in to, kar je gotovo posledica uspeha. Zakaj bi torej naš konsum ne napredoval.

John Batich.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Detroit, Mich. — Pri letnih obračunih imamo delavci same ničle in če se znajde ob strani kaka številka, pomeni samo primankaj. Inventar izkazuje, da je bolj star in potrt kakor je bil lanskega leta. Tak je dobiček, ki ga imamo od sedanjega "pravičnega" sistema. Veliko delavcev se ne zaveda tega in misli, da je ta sistem dober, ki jim dovoljuje, da si pristradajo na leto par stotakov.

Ni davno tega, ko mi je nek rojak hotel dokazati, da je ta v sedanjem času lahko napreduje vsakdo, če le hoče. Povedal mi je imena več oseb, ki so se iz nič povzpeli do bogastva. Srečen je pač človek, ki živi v takem prepričanju in se trdno drži za tenko pajčevino, katere ga vleče do njegovega "svetega" cilja. On ne pomisli, da se pajčevina ob vsakem smuku lahko utrga in se znajde še v večjem blatu kakor je bil poprej. Takim ljudem je tudi organizacija, bodisi politična ali strokovna kakor ena reč od več na svetu. Razjasnilo se jim bo in sila ena ali druge vrste jih bo privela v naše vrste.

Delavske razmere so posebno za delodajalce pri nas zelo ugodne, ker ima vsak zaposlenec na cesti pred tovarno namestnika in podjetniki lahko izbirajo kakor jih je volja. Pred ono veliko prosperiteto, ki je vladala par let nazaj so bili delavci v avtomobilni industriji precej organizirani. Ko je pa prišla doba večje proizvodnje, je kompanija prišla plačevati zaposlenecem večjo mezo kakor so jo zahtevale delavske unije, zato je takrat veliko delavcev obrnilo hrbet organizaciji, češ: "kaj mi če unija, ako zaslužim brez nje več, kot ona dovoljuje; sploh pa je unija proti delu od kosa, jaz pa raje delam delo od kosa, v čemur najbolj napredujem."

Taka lahkornost se sedaj bridko mačuje, ker meze se znižavajo kar skokoma in delavec, ki je pred dvema letoma še zaslužil \$15, zasluži danes \$5. Organizacija je valed napučenega milijonarja in se proti podjetnikom ne more postaviti v bran. Zaposleni samo mirno delajo, na tihem pa kritizirajo.

Slovenski življenj v Detroitu se samosebi razume, da je napreden. Napredka je med nami toliko, da se sploh ne da popisati. Kdor se zanima za delavske organizacije, dela zanje in po možnosti agitira za socialistične ustanove ali liste, tak se v resnici lahko prišteva naprednim. Imamo pa tudi druge "naprednjake", take, ki se zanimajo za različne trgovine, delnice, glavnice, obrti, dovoljenja za prodajanje zemljišč itd. Vse to je napredek. Spomlad bomo sadili fižol in ko bo pričel rasti, bo tudi napredek. Nekeč sem stopil v hišo slovenske gospodinj; takej pri vstopu mi je rekla, da je tako vesela, ker peče potico, ki jo je ravnokar zamislila in že je tako lepo napredovala, da sem po moral pogledati. Beseda "napredek" je jako ubožna, ker ljudje jo uporabljajo za vsako priliko. — Andrej Semrov.

Začetek konca.

Washingtonska razorožitvena konferenca zgleda bolj kot konferenca nove vojne. Kdo so vsi ti ljudje, takozvani apostoli miru, ki se zbirajo v Washingtonu? Se li govori o kaki razorožitvi? Ne! Govorijo o novem oboroževanju; na kak način bi se moralo ubijati ljudi v bodoči vojni, koliko ladij, podmorskih čolnov itd. hoče ta ali ona država. Ali je to razorožitvena konferenca? In ali so diplomati

in zastopniki različnih vlad, vključno naši glavni in veliki diplomati v Washingtonu v resnici mislili, da bi človek, ki le nekoliko misli, verjel in pričakoval od filitrista, moderne zveri, ubijalca dneva in humanitete, da se bo hnenkrat prelevil in postal jagajet? Ha ha in ha ha! Ali v resnici mislijo hijene, ki kro človeško dušo in pijo njegovo kri, da se človek nikdar ne prebudi? Kar zapojte si memento mori.

Človek vstaja z duhom in telesom!

Ljubite se med seboj! Bodite dobri, pametni! Doli z orožjem!

In sedaj je tu čas, da se rodi človek.

Vsakemu novorojenčku, tako je treba tudi človeštvu matere in varuha, očeta. Amerika je mati in oče človeštvu. Če hoče ona se preleviti iz zveri v človeka, ali pa izigine človek, kot primitivce v telesu in duhu!

Kako daleč je človek, je pokazala zadnja svetovna vojna. Treba je še ene vojne, in če pride do tega, bo večja in groznejša, kot je bila zadnja.

In potem lahko noč bela rasa. Oh polnoči pa rumena z romanako.

Tedaj bo zemlja pusta in prazna.

Odpri oči mati dokler je čas! Ob sedmih popoldne bo prepoznano. Ne verjemi tistemu, ki se sladka pred teboj in te bje po hrbtu, ti sili na vrat, da ti izpije kri in mozek.

Stirje so jezdeci, ki so zakopali bogatvo: človeka... Sultan, Napoleon in kajzer, njih barva je rdeča in črna. Četrti je tu! Njegova barva je: rumeno-rudeče-črna; — noč, sužnost, žalost in noč.

Ampak človek neče četrtega jezdeca. On hoče četrtega, ki vodi proti božanstvu. Človek hoče človeka...

In človekova barva je bela, rdeča in modra z zlatom, ki se bližji kot zvezda... Živel bo potem človek. Nočemo pekla! Hočemo nebo!

Proč z zahrbtnostjo, strahopetnostjo in vražarstvom!

Zivela internacionala! Dobrota, realnost in energija! Naprej proti božanstvu! In slava človeštvu! — Charlie M. Vesel.

IGRE, KONCERTI IN PLESNE ZABAVE.

Chicago, Ill. — Slovensko dramatično društvo priredi domačo plesno zabavo v dvorani S. N. P. J. na So. Lawndale Ave. prihodnje soboto dne 14. januarja zvečer. Začetek ob osmi uri. Izvrstna godba. Vstopnina \$1.00 za osebo. Okusna večerja. Vsakdo je dobrodošel. — Prihodnja predstava dramatičnega društva bo v nedeljo 22. januarja v dvorani Č. S. P. S. igrala se bo "Ravvalina življenja", drama v treh dejanjih iz kmetskega življenja na Slovenskem. Po tej drami se uprizarji tudi enodejanska komedija, polna smeha. Prepričani smo, da bo občinstvo zadovoljno. Začetek igre točno ob treh popoldne. Po igri ples. Vstopnice po 50c. — Tajnik.

Conemaugh, Pa. — Društvo Si-ovni Slave št. 168 SNPJ bo priredilo 14. t. m. v Alojziji dvorani v Conemaugh, Pa., veselico. Vabimo vse rojake in rojakinje iz okolice, da nas omenjenega dne poselite. Za dobro zabavo in prestrbo bo preskrbljeno. Začetek je ob 7 uri zvečer; vstopnina za moške je 50c, ženske pa so proste. Vstopnina. Člani omenjenega društva, ki se ne bodo udeležili veselice, bodo plačali po \$1 v društveno blaginjo kot prispevek društvu. Za obilno udeležbo vabi odbor. — Blas Brezovšek.

Springfield, Ill. — Društvo "Lincoln" in "Illinois" sta se združili v eno samo društvo. Da se to združenje proslavi, je članstvo na zadnji seji sklenilo prirediti plesno veselico v prid društveni blaginji. Veselica se bo vršila dne 14. t. m. v Slovenskem narodnem domu na Enajstih Kansas cesti in bo pričela ob pol osmih zvečer. Vstopnina je za moške po 50c, ženske pa so vstopnino proste. Dolžnost vsakega člana je, da se udeleži te prireditve, ter tako pripomore do boljega uspeha in dobrega finančnega stanja blaginje. Najljubšeje so vabljene vsi rojaki in rojakinje iz tukajšnje ter iz bližnjih nasebin. Navzidenje. — Joe Kren.

Zemeljski plaz zasul italijansko vas.

Messina, Italija, 10. jan. — Velik zemeljski plaz, ki je zdrcal z višine, je večer zasul vas San Fratelli v Siciliji. Okrog 5000 ljudi se je rešilo. Cerkev, pošta in druga poslopja so razrušena.

St. 242. — *Saja*, Van Voorhis, Pa. 14 M
Fred. Jos. Lahner, box 193, Taj. J
Bernard, box 232, Biag. Jno. Keeman,
157, Dr. Neudon. — *Saja* 2, ned.
Stev. 247. — *Saja* molt, Cairnbrook.

[illegible]

Štev. 397. — **Plinski Orel v Creston**, Buſto, Colo. — Pred: A. A. Shohodnik, Box 925. Taj.: John Sukle. Blag.: Mart. Shohodnik, Box 781. Dr.: O. A. Oram. — Seje 2. ned.

Štev. 398. — **Bratska Slaga**, So. Brownsville, Pa. — Pred: B. Selich, Laffelle, Pa. Taj.: Ivan Fedotić, Box 185. Brannell, Pa. Blag.: Tom. Kausarich, Box 47. Brannell, Pa. Dr.: L. Roy Waggoner. — Seje 2. ned.

Štev. 399. — **Slovenec in Horvat**, Hannastown, Pa. — Pred: T. Bacan, Box 78. Taj. in blag.: Frank Babich, Box 231. Dr.: A. E. Koyne. — Seje 2. ned. po prazen.

Štev. 400. — **"Nova Deba"**, Remton, Pa. — Pred: P. Bontjančič, Box 245. Taj. Louis Gordić, Box 86. Blag.: Tom. Pivk, Box 48. Dr.: J. Hawes. — Seje 1. ned.

Štev. 401. — **"Slovenska Slaga"**, North Bessemer, Pa. — Pred: M. Mihalich, Box 142. Taj. Nikola Kertelica, Box 145. Blag. Matz Spelhar, Box 148. Dr. C. S. Auyton. — Seje 2. ned.

Štev. 402. — **"Jugoslavija"**, Rockville, Colo. — Pred: Jos. Blak, Box 246. Taj. John Striel, Box 81. Blag.: John Basko, Box 184. Dr. A. W. Williamson. — Seje 2. ned. v mes.

Štev. 403. — **"Jadranske Morje"**, Vancou, Wash. — Pred: J. Lomich, 5607 N. 48th St. Taj. in blag.: Vinko Lucich, 4797 N. Winnfred St. Dr.: C. P. Balabanoff. — Seje 2. ned. v mes.

Štev. 404. — **"Naprej da Zmaga"**, Luchabour, Homer City, Pa. — Pred: L. Matelko. Taj.: Frank Camloh. Blag.: Jos. Medved. Dr.: M. Raymond. — Seje 2. ned.

Štev. 405. — **"Mednarodna Zastava"** v Bufaleju, N. Y. — Pred: Jos. Golisch, 34 Hudson Ave. Taj.: Jos. Polozan, 1273 Tonawanda St. Tonawanda, N. Y. Blag.: J. Mravich, Box 48. River Rd. Tonawanda, N. Y. Dr.: E. Wagner. — Seje 1. ned.

Štev. 406. — **Jugoslavija Isredstva**, Cleveland, Ohio. — Pred: Pet. Wesel, 3478 Newberry Rd. Taj.: Joseph Wesel, 3478 Newberry Rd. Blag.: And. Likar, 3640 Rogers Ave. Dr.: G. W. Margaryan. — Seje 2. ned.

Štev. 407. — **"Brownsville"** v Brownville, Pa. — Pred: Vic. Hribar, Box 448. Taj. in blag.: Rudolf Hribar, Box 448. Dr.: E. E. Feggin. — Seje 2. ned.

Štev. 408. — **"Godineet"**, Kansas City, Kans. — Pred: Jas. Kralin, 415 N. 6th St. Taj. in blag.: August Babin, 528 Taunamose Ave. Dr.: Brown. — Seje 3. ned. v mes.

Štev. 409. — **"Velika Kapa"** v Mellen Wis. — Pred: E. Jelić, Taj.: Peter Felik, Box 1118. Blag.: Jos. Petralich, Box 579. Dr.: E. Gullman. — Seje 1. ned.

Štev. 410. — **"Prvi Maj"** v Mahle, W. Va. — Pred: Fr. Vantar, Box 75. Taj.: John Mischelich Box 55. Blag.: Lovrene Selak, Box 52. Dr.: — Seje 2. ned.

Štev. 411. — **"Kana"**, Kan. — Pred: John Kastelle, R. E. No. 2, Pittsburg, Kins. Taj.: Martin Judnik, R. E. No. 2, Box 129, Pittsburg, Kans. Blag.: Val. Gartner, R. E. No. 2, Pittsburg, Kans. Dr.: A. Hays. — Seje 2. ned. v mes.

Štev. 412. — **"Mednarodna Zastava"** v Frederick, Colo. — Pred: Ant. Sukla, Box 69. Taj.: Frank Shlobo, Box 214. Firestone, Colo. Blag.: Stev. Kuzmovich, Box 128. Dr.: P. L. Layda. — Seje 2. ned. v mes.

Štev. 413. — **Kranjski Prijatelj**, Falls Creek, Pa. — Pred: L. Blak, Box 301. Taj.: Louis Blak, Box 291. Blag.: S. Urban, Box 563. Dr.: — Seje 2. ned.

Štev. 414. — **"Proletarec"** v Bairdford, Pa. — Pred: Emil Borich, Box 8. Taj.: Joseph Bullich, Blag.: Fr. Borich. — Seje 1. ned.

Štev. 415. — **"Karel Lubnashch"** v Adrian, W. Va. — Pred: Lou. Wriebe, Box 91. Taj.: Fr. Andolich, Box 91. Blag.: John Klander, Box 11. Dr.: E. Walker. — Seje 2. ned.

Štev. 416. — **Slovenski Narod**, Van Houten, N. Mex. — Pred: V. Cagenovic. Taj.: Ivan Jelenc. Blag.: Stef. Raičević. Dr.: — Seje 2. ned.

Štev. 417. — **"Primerena Brada"** v Rivesville, W. Va. — Pred: Ivan Slesar, Box 83. Taj.: Jos. Dukle, Box 115 B. Blag.: M. Bedić, Box 885. Dr.: Coogie. — Seje 1. ned. v mes.

Štev. 418. — **"Planine"** v Starville, Colo. — Pred: J. Sedmak, Box 85. Taj.: Jos. Laurich, Box 102. Blag.: Abd. Susanj, Box 112. Dr.: — Seje 2. ned. v mes.

Štev. 419. — **"Naprej Da Zmaga"** v Harwick, Pa. — Pred: Mark. Prasinikar, Box 16. Taj.: John Leskovic, Box 2. Blag.: Mart. Koprivnikar, Box 124. Dr.: McCulloch. — Seje 2. ned.

Štev. 420. — **"Svoboda"** v Eveleth, Minn. — Pred: Angela Krivo, 628 Cleveland St. Taj. in blag.: Frances Jenišar, 318 Elba Ave. Dr.: W. S. King. — Seje 2. ned.

Štev. 421. — **"Liburnia"** v Windber, Pa. (4 E). — Pred: F. Susanj, R. R. Box 635. Taj.: Vinko Kinkela, R. R. Box 574. Blag.: John Jordan, R. R. 574. Dr.: C. Brumbaugh. — Seje 2. ned.

Štev. 422. — **"Studentina Dolina"** v Standardville, Utah. (4 E). — Pred: L. Krumpaljar, Box 1662. Taj.: Antoin. Tackland, Box 1612. Blag.: Frank Mišmar, Box 1612. Dr.: Wm. Backer. — Seje 2. ned.

Štev. 423. — **"Slovenski Vrtnar"** v Plum Run, O. (42). — Pred: J. Černilogar, R. R. No. 2, Box 24, Rayland, O. Taj. in blag.: Val. Verhove, R. R. No. 2, Box 34-A, Rayland, O. Dr.: E. E. Peluse. — Seje 1. ned.

Štev. 424. — **"Naša Zmaga"**, Red Lodge, Mont. — Pred: A. Glotch, Box 92. Taj.: Maj. Lovisek, Box 945. Blag. Jennie Blasin. Box 618. Dr.: S. M. Saunders. — Seje 2. ned.

Štev. 425. — **"Planina"**, Triadelphia, W. Va. — Pred: Jno. Jane, Box 818. Taj.: Thomas Reven, Box 65. Valley Grove, W. Va. Blag.: John Resnik, Box 411. Dr.: J. T. Carter. — Seje 2. ned.

Štev. 426. — **"Zvezda"**, Blair Station, Preeda. — Lak. Mrvadić, Box 158. Taj.: M. Senajich, Box 265. Blag.: Mary Jaka. Box 115. Dr.: Greenfield. — Seje 2. ned.

Štev. 427. — **"Prvi Majnik"**, Coverdale, Pa. — Pred: J. Vidmar, Box 78. Taj.: John P. Box 14. Blag.: Ant. Vossli. Box 24. Dr. E. Shultz. — Seje 2. ned.

Štev. 428. — **"Middle Branch"**, Middle Branch, O. — Pred: J. Ujeđ, Box 22. Taj. in blag.: Stopar, Box 22. Dr. H. E. Carl. — Seje 2. ned.

Štev. 429. — **"Jutrasia Zorja"**, Astoria, Preeda. — J. K. Marzich, 417 Fulton St. Dr. Jos. Hribar, 417 Fulton St. Blag. Fr. Partnik, 21 Forest Ave. Dr. B. J. Fuller. — Seje 2. ned.

Štev. 430. — **"Nova Deba"**, Gebo, W. Preeda. R. Petrovich, Box 246. Taj. Oh. Stiles, Box 242. Blag.: Mir. Edmonich, 157. Dr.: J. E. Pircor. — Seje 2. ned.

Štev. 431. — **"Radnicki Napredak"**, Barreville, W. Va. — Pred: Mat. Tunković, Box 2 Taj.: Vladimir Sumonja, Box 332. Blag. Jos. Smolčić, Box 281. Dr.: T. J. Conway. — Seje 2. ned.

Štev. 432. — **"Maj"**, Miners Mills, Pa. — Pred: J. Rogel, 24 W. Thomas St. Taj. Karl Krajnc, 16 Wilson St. Miners Mills. Blag.: Harve. Pa. Blag.: B. S. Guzinaki, Grand St. Parsons, Pa. Dr.: R. J. Burke. — Seje 2. ned.

Štev. 433. — **"Novi Dan"**, Hardburly, I. — Pred: J. Spornich, Taj. in blag.: Anton K. devich, Dr.: H. W. Gingles. — Seje 1. ned.

Štev. 434. — **"Novi Dan"**, Arma, Kans. — S. Dudel, Taj. in blag. Martin Gorenc, 114. Dr. Ph. F. Thies. — Seje 2. ned.

Štev. 435. — **"Naka Slaga"**, Telluride, Colo. — Pred: M. Jankovich, Box 436. Taj.: phan Matalich, Box 456. Blag.: Matz P. Box 436. Dr.: C. H. Tidd. — Seje 18. v

Štev. 436. — **Vila Velobita**, Park Falls, W. — Pred: M. Rajković, Box 41. Taj. in blag. Mile Perković, Box 168. Dr.: Theodore Seje 1. ned.

Štev. 437. — **Slovenski Frmozgar**, Philip W. Va. — Pred: Ant. Ivančić, R. F. D. Taj.: John J. Zelenikar, Meriden, W. Va. Blag.: John Grmovich, Box 229. Dr.: V. Murphy. — Seje 1. ned.

Štev. 438. — **Sloboda**, Iron Mountain, Mich. — Pred: Ant. Lovrich, 197 Hult St. Blag. Ant. Lovrich, 197 Hult St. Dr.: G. Fr. rickson. — Seje 1. ned.

Štev. 441. — **Livington**, Livingston, Ill. — Pred: And. Muzhar, Box 79. Taj.: Jos. Povše, Box 64. Blag.: Fr. Janković, Box 64. Dr.: A. Peterson. — Seje 2. ned.

Štev. 442. — **Slovenska Sloboda**, Cleveland, O. — Pred: Louise Milavec. Taj.: Franc Trzbenik, 6615 Bonn Ave. Blag.: Franc Lauscha, 6121 St. Clair Ave. Dr.: — Seje 1. pon.

Štev. 444. — **Delavac**, Cleveland, O. — Pred: Ed. Brantich, 1173 Addison Rd. Taj.: Zlatelc, 6492 Orion St. Blag.: Fr. Badić, 6123 St. Clair Ave. Dr.: — Seje 2. ned.

Štev. 445. — **Slaga Rudokopača**, Pittsburg, Ill. — Pred: Rud. Potepan, Box 78. Taj. Matz Kruljich, Box 41. Blag.: Pet. Eskin. Dr.: W. T. Tidmore. — Seje 2. ned.

Štev. 446. — **New Castle**, Pa. — Pred: Jn. Horvatin, 909 Marvina St. Taj.: Frank Cicherman, 1910 Penna. Ave. Blag.: An. Skufes, 25 Charter St. Dr.: P. A

PRAVE STAROKRAJSKE VRSTE KOTLE

pravilno izdelane s kapo in cevi, razpošiljamo dobro pakirane v vse kraje. Pišite po naš cenik.

Kdor pa želi te vrste ameriške kotle s navadnim pokrovom ki jih tudi mi ročno izdelujemo iz najmočnejšega bakra, bolje od vsake druge tovarne je cena sledeča:

4 galone	\$ 2.75
6 galonov	4.75
10 galonov	8.00
15 galonov	13.75
20 galonov	16.50
Bakrene cevi stane čevlji	.35c
Union ali spojenje	.75c

Pošljite vaš naslov in denar ali pošto na kazenico pa sprejmete vse v najlepšem redu na vaš dom.

Stephen Stonich, Chisholm, Minn.
trgovina železnine in pohištva.

NAJVEČJA SLOVENSKA ZLATARSKA TRGOVINA.

Frank Cerne,

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapestnice, diamantne prstane in lavalirje, veržice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatarino po nizki ceni.

PODRUŽNICA
COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago

Najnižje cene.

Največja slovanska tiskarna v Ameriki je

NARODNA TISKARNA

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem poljakem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce.—"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

VAŽNI DOKUMENTI.

Ako prodajate ali kupujete v starem kraju posestvo, potrebujete pravilno izpolnjeno pogodbo; ako želite svojem darovati kako zemljišče ali posestvo, potrebujete darovalno pogodbo; ako imate koga pooblastiti v starem kraju, da vas pri vseh sodnjakih ali političnih uradih zastopa, potrebujete pooblastilo; ako želite dobiti svojo rodbino v Ameriko, potrebujete pravilno izpolnjeno prošnjo.

Vse te dokumente, sodnijske spise in prevode iz slovenskega na angleški jezik in obratno izdelujemo točno in hitro.

F. A. BOGADEK,
Odvetnik in javni notar

106 BAKEWELL BLDG.

PITTSBURGH, PA.

DENAR V STARO DOMOVINO.

Za Jugoslavijo:

500 kron	\$ 2.25
1000 kron	4.40
10000 kron	43.00
50000 kron	210.00

Za Italijo:

100 lir	\$ 5.00
500 lir	24.50
1000 lir	48.00
10000 lir	475.00

Za Nemško Avstrijo:

1000 avst. kron	\$.95
5000 avst. kron	3.50
10000 avst. kron	6.00

Izdelujemo tudi vankovratna notarska dela za tukaj in stari kraj. Za pojasnila se obrnite na

MLADIC & VERDERBAR,
1334 West 18th Street CHICAGO, ILL.

5%

plačamo od dneva vloge do dneva dviga na vse vloge.

Zunanjim vložnikom povrnemo poleg tega še stroške za pošiljatev in izplačujemo vloge takoj brez vsakih stroškov za vložnike.

"Mi obrestujemo višje kot drugi tukajšnji ali starokrajski denarni zavodi". Popolna varnost. Državno nadzorstvo. Pišite po informacije.

Mednarodno Stavbinsko & Posojilno Društvo
6313 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Uradne ure: vsak dan od 9 do 3 in od 6 do 8. Razven nedelj, praznikov in ob nedeljah.